პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 48-ე წელი | № 288 (13980) | სამშაბათი, 12 დეკემბერი, 1967 წ. | ფასი 2 კაპ.

ხუთწლედი — ვადამდე

ი. ხაზარაძის ბრიგადის შესანიშნავი თაოსნობა

ბრიგადა კისრულობს:

□ ხუთწლედის ვალდებულება შესრულოს სამ წლიწადში; □ ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავზე დანერგოს 210 რაციონალიზატორული წინადადება; □ ხუთწლედის ფონდში შეიტანოს 200 ათასი მანეთი.

როგორც ცნობილია, დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავისათვის მზადების წინა დღეებში რესპუბლიკის რაციონალიზატორთა საუბნო-ლეო შეჯიბრების ინიციატორად გამოვიდა ქუთაისის ს. ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის რაციონალიზატორთა კომუნისტური შრომის ბრიგადა, რომელსაც სიჩქარეთა კოლოფის საამქროს ამწყობი, სოციალისტური შრომის გმირი იოსებ ხაზარაძე ხელმძღვანელობს.

ინიციატორებმა, რომლებსაც მრავალი მიმდევარი აღმოუჩენიათ, ერთიანთან გადაამეტეს სადღესასწაულოდ ნაკისრი ვალდებულებებს. მარტო სალიტერაციო ნაწილის ათ თვეში ბრიგადამ შეიმუშავა 85 წინადადება, რომელთაგან წარმოებაში დანერგა 64 და ამ გზით მიღებული ეკონომიით ვალდებულებით ნაკისრი 20 ათასი მანეთის ნაცვლად ხუთწლედის ფონდში შეიტანა 60 ათასი მანეთი. ბრიგადამ ერთიორად მეტი შავი და ფერადი ლითონი, ავრეთვე ძირითადი და დამხმარე მასალები დაზოგა, ვიდრე ვალდებულებით იყო ნაკისრი.

ამ დღეებში, როცა მთელ ჩვენს ქვეყანაში ფართოდ ვრცელდება მოსკოველთა ინიციატივა ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისა და ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის, ოსები ხაზარაძის რაციონალიზატორთა კომუნისტური შრომის ბრიგადამ ახალი შესანიშნავი თაოსნობა გამოიჩინა.

ბრიგადის წევრებმა გადახედეს უკვე მიღწეული შედეგებს, თავიანთ შესაძლებლობებს და ახალი გადადებული ვალდებულებები იკისრეს.

ი. ხაზარაძის რაციონალიზატორთა კომუნისტური შრომის ბრიგადამ მოწოდებით მიმართა რესპუბლიკის რაციონალიზატორთა და გამოგონებელთა ყველა ბრიგადას, ყველა რაციონალიზატორს, წარმოების ნოვატორს ფართოდ გაანალონ სოციალისტური შეჯიბრება ხუთწლედის დავალებათა ვადამდე შესრულებისათვის, საწარმოო პროცესების შემდგომი ავტომატიზაციისა და მექანიზაციისათვის, ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებისათვის, ლითონებისა და მასალების დაზოგვისათვის, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების, სამუშაო ადგილის სწორი ორგანიზაციისა და წარმოების სანიმუშო კულტურისათვის.

თითხმეტი კაცისაგან შემდგარმა რაციონალიზატორთა ბრიგადამ გადაწყვიტა ხუთწლედისათვის ადრე ნაკისრი ვალდებულება შესრულოს სამ წელიწადში და 1966-1968 წლებში შეიმუშაოს 200 წინადადება, რომელთაგან წარმოებაში დანერგოს სულ მცირე 150 წინადადება და ამ გზით მიღებული ეკონომიით დაზოგოს 100 ათასი მანეთი. თავიანთი წინადადებებიდან დანერგვით რაციონალიზატორები დაზოგავენ 150 ტონა შავ და 30 ტონა ფერად ლითონს, ცხელი საამქროებისათვის საჭირო 30 ათასი მანეთის ძირითად და დამხმარე მასალებს.

ბრიგადის წევრები კისრულობენ ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავზე — 1970 წლის 22 აპრილისათვის წარმოებაში დანერგონ 210 რაციონალიზატორული წინადადება და ამ გზით ხუთწლედის ფონდში შეიტანონ 200 ათასი მანეთი. ამასთან მიაღწიონ დანერგილ წინადადებათა სულ მცირე 90 პროცენტზე ეკონომიური ეფექტის გამოთვლას. წარმოებაში დანერგონ მძიმე შრომატევადი ოპერაციების მექანიზაციისაკენ მიმართული 20 წინადადება, ხოლო წარმოების კულტურის ამაღლებისა და სამუშაო ადგილის სწორი ორგანიზაციისაკენ მიმართული — 10 წინადადება.

ბრიგადის ვალდებულებაა წინადადებათა კოფორმებასა და დანერგვაში ტექნიკური დახმარება აღმოუჩინოს ქარხნის 150 რაციონალიზატორს, ხოლო რაციონალიზატორულ მუშაობაში დამატებით ჩაბას 100 ახალგაზრდა ავტომშენებელი.

რაციონალიზატორთა შეჯიბრების მოთავეებმა ახალი ძალით გააჩაღეს ბრძოლა ნაკისრ ვალდებულებათა სასახელოდ შესრულებისათვის.

შ. ჯავახაძე,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

ბრძოლითი ნოგათები

თელავი. (საკ. კორ.). 280 ჰექტარზე უნდა გააშენონ წელს ვენახი თელავის რაიონის მეზარეებმა. შემოდგომისა და ადრე ზაფხთრის მშენებელი ამინდები მართლაც რომ მისწრება იყო ამ ამოცანის წარმატებით გადასაჭრელად. კოლეიფრნეობათა უმეტესობამ კი თადარიგი უფრო ადრეც დაიჭირა, ჯუღაანისა და სანიორის კოლმეურნეობებმა 10-10 ჰექტარი ახალი ვენახი გააშენეს. ასევე იმარჯვეს შალაურის სახელმწიფო სანერგე მეურნეობის მეენახეებმა და საზოგადოებრივ სექტორს 12 ჰექტარი ახალი ზეარი შემატეს.

ალაზნის ველზე ახლა მზიანი ამინდები დგას. მარჯვეობენ ყორფილაურელი, ვანთელი, ალიერელი, რუისპირელი, ფშავლელი კოლმეურნეები. დროოლად დაშლატენებელი ნიადაგი ნოლიანად გაიწმინდა ქვაღორღისაგან, მოსწორდა და ახლა წარმატებით მიმდინარეობს ვაზის რგვა.

ყვარელი. (საკ. კორ.). მდიდარი ტყის ბუნებრივი საფარით ყვარლის რაიონი. ბუმბერაზი კაკაბაინის ფერდობები მშვენიერი ფლორისა და ფაუნის სიმაყეს წარმოადგენენ. ყვარელელებს უყვართ მშობლიური ბუნება და აკი ამიტომაც ყოველწლიურად ახალ-ახალ ფართობებს მატებენ ბუნებრივ ზალეკოტს. მართო მიმდინარე წელს მაო 100 ჰექტარზე მეტ ფართობზე გააშენეს ხელოვნური ტყე.

სიღნაღი. (საკ. კორ.). დიდი ხანი არ არის, რაც ალბეთში და კურძოდ სიღნაღის რაიონში ფეხი მოიკიდა სუბტროპიკული რაიონებისათვის დამახასიათებელმა ხეხილმა — ხურმამ და ციტრუსოვანმა. ურწყავ ნიადაგებში გაბარებული სურნელოვანი ხეხილი ზომაზე მეტად ტკბილია.

ქვემო მაჩხანალ კოლმეურნეობას, რომელსაც ეს კოლმეურნეობა, 7 ჰექტარზე აქვს გაშენებული, 30 ცენტნერი ხილი უნდა მიეღო 1 ჰექტარზე. ფაქტიურად 80 ცენტნერზე მეტი ხურმა და ციტრუსი მიიღო.

ზამთარი კლანტაციებში

პარტიის XXIII ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის ბრძოლაში შესანიშნავ წარმატებებს მიაღწიეს ორგზის ლენინის ორდენოსანი საქართველოს სოფლის მეურნეობის მშრომელებმა. შემოქმედებითი, დაუღალავი შრომის შედეგად საიუბილეო, 1967 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებისა და სახელმწიფოსათვის მიყიდვის პროცენტი. საიუბილეო ზეიმის დღისათვის სოფლის მეურნეობის მშრომელებმა სამშობლოს უპატაკეს მარცვლეულის, ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის, ყურძნის, ზაჭრის ჯიშის, ხილის, მეცხოველეობის პროდუქტების დამზადების გეგმების შესრულება.

და ახლა, როცა სამეურნეო წელი იწურება, გაჩაღებულია დიდი მუშაობა ყველა დარგში დასახული დავალების გადაჭარბებით განაღდებისათვის. სოფლის მეურნეობაში კვლავ წარმოიშვა ინიციატივა, რომელიც გულისხმობს წარმოების სტრუქტურის შემდგომ გაუმჯობესებას, თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიის სრულყოფას, წარმოებაში ყოველივე მნიშვნელოვანის დანერგვას, რაც მეცნიერებამ და პრაქტიკამ მოგვცა.

ეს იყო საფუძველი, როცა ამას წინათ გორელებმა და საბარეჯოელებმა მოწოდებით მიმართეს რესპუბლიკის სოფლის მშრომელებს ახალი ძალით გააჩაღონ სოციალისტური შეჯიბრება 1968 წლისა და ხუთწლედის გეგმების ვადამდე შესრულებისათვის. ამ თაოსნობას მხარს უჭერენ სოფლის მშრომელები და აძლიერებენ მუშაობის ტემპს ყველა დარგს მძლავრი აღმავლობისაკენ.

დაბა ზამთარი. ეს პერიოდი საუკეთესო დროა იმისათვის, რომ შეჯამნათ მეტიცე საფუძველი 1968 წლის უხვი მოსავლისათვის. ამ პერიოდში დიდი და პასუხსაგები სამუშაოებია ჩაისა და ციტრუსების პლანტაციებში. თუ ჩვენმა მეჩაიეებმა წელს უხვი მოსავლით გაგვახარეს, შემდგომ წლებში მათგან სამშობლო მოელის უფრო მეტ წარმატებებს. გონივრულად უნდა გავითვალისწინოთ ის, რომ 1970 წელს 1965 წელთან შედარებით ჩაის ფოთლის შესყიდვა გაიზრდება 26 პროცენტით და მეტად, ხოლო ციტრუსოვანთა ნაყოფისა — 36 პროცენტით.

ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის წარმოების გადიდებასთან ერთად უნდა გაიზარდოს ხარისხოვანი მზა პროდუქციის გამოშვება. რესპუბლიკის ჩაის მრეწველობამ 1966 წელს ქვეყანას მისცა 55.000 ტონა შავი ბიიხო და 9.545 ტონა მწვანე აგური ჩაი. მაგრამ ჩაის მრეწველობა მომხმარებლების წინაშე მაინც ვალშია, განსაკუთრებით შავი ბაიხო ჩაის წარმოების დარგში.

ამ ამოცანების განხორციელებაში დიდია მეჩაიეობის რაიონების პარტიული, საბჭოთა, სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციების როლი. როგორც ცნობილია, ჩაის მცენარეს ზამთარში აქვს ეგრეთწოდებული შესვენების პერიოდი. მაგრამ მეჩაიეები როდი ისვენებენ. პირიქით, სეზონული შრომა უნდა გასწორონ იმისათვის, რომ პლანტაციებში ყველა სამუშაო დროზე, აგროტექნიკური მოთხოვნების საფუძველზე შესრულდეს. სწორედ ამ შემოხვევაში მოგვცემენ ჩაის ბუჩქები უხვ მოსავალს.

თხუთმეტი ნოემბრიდან დაწყებული თებერვლის ბოლომდე ჩაის პლანტაციებში მიმდინარეობს სხვადასხვა სამუშაო: ნიადაგის გადაბარვა, სასუქების შეტანა, სიმეჩხრის ლიკვიდაცია, გასხვლა. დეკემბერი გადამწყვეტი თვეა ჩაისა და ციტრუსოვანთა ახალი პლანტაციების გაშენების 1967 წლის დავალებების შესრულების უზრუნველსაყოფად. ამას ამთავითვე კარგად ითვალისწინებენ მეჩაიეობის ბევრ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში. მაგალითად, მახარაძის რაიონის ნატანებისა და მელექედურის, წყალტუბოს რაიონის სოფლების რაიონისა და გვიშტიბის კოლმეურნეობებში ჩაის პლანტაციების ნიადაგის გადაბარვა მთავრდება, სასუქები შეაქვთ შედგენილი კარტოგრამების მიხედვით. ასე გულმოდგინედ იმუშავეს წინა წლებშიც. ამის შედეგად 1967 წელს სოფელ რიონის კოლმეურნეობაში საშუალოდ ჰექტარზე მიღებულია 6.100 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი, ხოლო მელექედურის კოლმეურნეობაში — 7.050 კილოგრამი.

მრავალი ასეთი მაგალითის მოყვანა შეიძლება. მაგრამ საქმის ინტერესები მოითხოვს ყურადღება გავამახვილოთ გასაკეთებელზე, ჩამორჩენილ უბანზე. მართალია, წელს მეტად არახელსაყრელი ამინდი იყო და ეს აფერხებდა უფრო მეტი წარმატების მოპოვებას, მაგრამ ყველაფერი არ შეიძლება ამინდს გადავაბრალოთ. სოფლის მეურნეობაში მთავარია ხელიდან არ გავუშვათ არცერთი ხელსაყრელი დღე, საათიც კი დასახული სამუშაოს შესრულებისათვის. ხდება ხოლმე, რომ დღევანდელ საქმეს ხვალისათვის გადადებენ. ამან შეიძლება გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენოს ამა თუ იმ მეურნეობას — გეგმები შეუსრულებელი დარჩეს.

სამეურნეო წლის დასასრულამდე ძალიან ცოტა დრო დარჩა. რესპუბლიკის მეჩაიეებმა უნდა გაძლიერონ ნიადაგის გადაბარვისა და სასუქების შეტანის სამუშაოები. მაგრამ სხვა მნიშვნელოვანი სამუშაოც არ უნდა გამოგვრჩეს მხედველობიდან. ამჟერად საყოველთაო სამართლიანი იქნება ჩვენ მეჩაიეებს, ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციების მისამართით, როცა ვილაპარაკეთ ფაქტების ენით. რესპუბლიკაში გეგმით უნდა გაშენდეს 1.497 ჰექტარი ჩაის პლანტაციები. ეს დავალება სანახევროდაც არ არის შესრულებული. ჩაის პლანტაციების გაშენებაში დიდი ჩამორჩენაა საბჭოთა მეურნეობებში. 1 დეკემბრისათვის გეგმა შესრულებული ჰქონდათ 7,7 პროცენტით.

ამ მხრივ შედარებით უკეთესი მდგომარეობაა აბაშაში. ჩაის პლანტაციების გაშენების გეგმა შესრულებულია 70 პროცენტზე მეტით. აფხაზეთში კი სულ სხვა სურათია. 1 დეკემბრის ცნობებით, დავალება შესრულებული იყო მხოლოდ 6,1 პროცენტით. აფხაზეთის სახელოვანმა მეჩაიეებმა უნდა მიიღონ ზომები ჩამორჩენის დასაძლევად. ყოველი ღონისძიებით უნდა შესრულდეს დასახული გეგმა! ასევე უნდა მოიქცნენ გეგეჭკორის, ხობის, ჩხოროწყუს, სამტრედიის, წულუკიძის რაიონების მეჩაიეები, რომლებსაც ჩამორჩენა აქვთ.

ამასთან ერთად ციტრუსების ახალი პლანტაციების გაშენების გეგმის შესრულებაც საფრთხის წინაშეა. 1 დეკემბრისათვის გაშენებული იყო 678 ჰექტარი ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 1.188 ჰექტარისა. ამ მხრივ სერიოზული ჩამორჩენაა კოლმეურნეობებში. აქედან საჭირო დასკვნები უნდა გავაკეთოთ.

ჩაისა და ციტრუსების პლანტაციებში სადღეისო, გადაუდებელი სამუშაოებია. საქმე ისე უნდა მოვაწყოთ, რომ ყველა დავალება უთუოდ შესრულდეს. ამისათვის საჭიროა შრომის სწორი ორგანიზაცია, ძალებისა და საშუალებების გონივრულად განაწილება, ახალი რეზერვების ამოქმედება. აუცილებელია ვიცოდეთ ყოველი მეურნეობის გაძლილა შემოქმედებითად, სარგებლობით. ესე იგი სახალხო კაპიკი, რომელიც მეურნეობის ხელმძღვანელს ანდეს, გადაიქცეს ორ კაპიკად. ეს პირველი ნომერი მოთხოვნაა ყოველი კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობისადმი, მათი ხელმძღვანელებისადმი. ამიტომ ადგილობრივმა პარტიულმა და საბჭოთა ორგანიზაციებმა სამეურნეო მუშაკები უნდა აღზარდონ საზოგადოების წინაშე პასუხისმგებლობის სულისკვეთებით, ხელი შეუწყონ მათში ეკონომიური აზროვნების განვითარებას, დანახარჯისა და მოსალოდნელი შედეგების წინასწარ განსაზღვრას.

ეკონომიურმა ღონისძიებებმა, რომლებსაც პარტია ახორციელებს სოფლის მეურნეობის დარგში, ხელსაყრელი პირობები შექმნეს საკოლმეურნეო წარმოების განვითარებისათვის. დაგეგმვისა და მართვის ახალი პრინციპები ფართო ასპარეზს უქმნიან ინიციატივას, თაოსნობას. ამ საფუძველზე განუზომლად უნდა გაიზარდოს შესაძლებლობანი წარმოების ნამდვილად მეცნიერიული ორგანიზაციისათვის თვითეულ მეურნეობაში. ეს კარგად უნდა გათვალისწინონ ჩვენი რესპუბლიკის მეჩაიეებმა, მეციტრუსეებმა და ენერგიულად იშრომონ იმისათვის, რომ მომავალ წელს კვლავაც გაგვახარონ ახალი, დიდი წარმატებებით.

ლ. ი. ბრეჟნევი პრაღაში

პრაღა. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევი, რომელიც ხანმოკლე მეგობრულ ვიზიტად იყო პრაღაში ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმისა და ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის მთავრობის მიწვევით, ესაუბრა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს, რესპუბლიკის პრეზიდენტს ამხ. ა. ნოვოტნის, ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრს, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს ამხ. ი. ლენარტს და ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის სხვა წევრებს. საუბრების დროს განხილულს სხვადასხვა დარგში საბჭოთა კავშირ-ჩეხოსლოვაკიის თანამშრომლობის შემდგომი განვითარების საკითხები, აგრეთვე საერთაშორისო პოლიტიკისა და მსოფლიო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ზოგიერთი საკითხი.

საუბრები მიმდინარეობდა ამხანაგური გულახდილობისა და გულითადი მეგობრობის ატმოსფეროში.

შაბათს, 9 დეკემბერს ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმმა ვასმამი გაუმართა სატანო სტუმრებს. ვახშამზე ამხანაგებმა ლ. ი. ბრეჟნევმა და ა. ნოვოტნიმ წარმოთქვეს სადღეგრძელოები.

იმავე დღეს საღამოს ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევი მოსკოვს გაფრინდა.

10 დეკემბერს ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევი მოსკოვში დაბრუნდა. (საკდესი).

მეგობრული ვიზიტით

სოფია. ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მოწვეულთ თურთქეტ დეკემბერს მოსკოვში ოფიციალური მეგობრული ვიზიტით ჩამოვიდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობს გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ვალტერ ულბრიხტი.

ბელორუსიის ვოკზალზე დელეგაციას დახვდნენ ამხანაგები ლ. ი. ბრეჟნევი, ა. ნ. კოსიგინი, ა. პ. კირილენკო, კ. ტ. მაზუროვი და სხვები.

ვოკზალზე ჩამწკრივებული იყო საპატიო ყაიანული და შესრულდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და სსრ კავშირის სახელმწიფო ჰიმნები. (საკდესი).

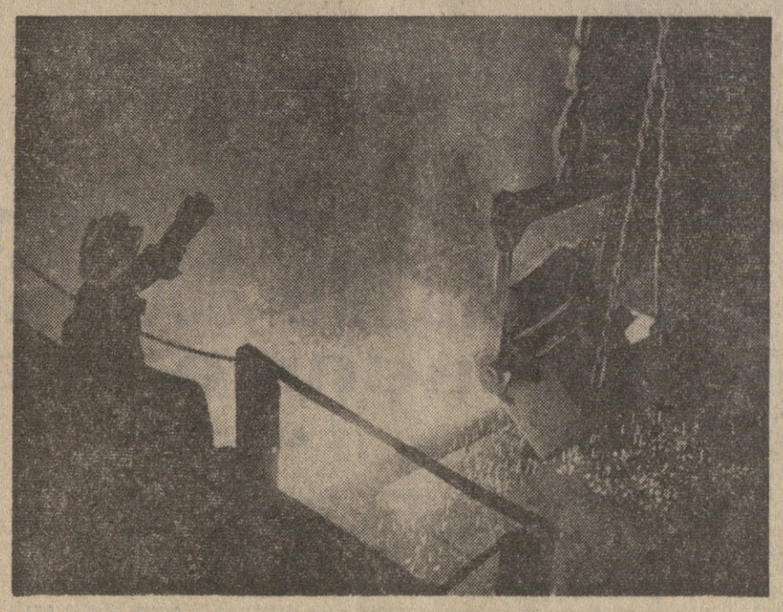

კემეროვოს ოლქი. კუზნეცკის ფეროშენადნობთა ქარხანა დასავლეთ ციმბირის შავი მეტალურგიის მოწინავე საწარმოა. კარგი შრომითი საქმეებით აღნიშნეს ქარხნის მუშაკებმა საბჭოთა სახელმწიფოს იუბილე. **სურათზე:** ჩერკასოვი ხელმძღვანელობს ფეროსილიციუმის ჩამოსხმას პირველ საამქროში. ფოტო ა. კუზნიარინისა (საკდესის ფოტოქრონიკა).

ნალბანდიანელები საქართველოში

ოცდაათი წლის მეგობრობა აკავშირებს სომხეთის სსრ ჰოკტემბერიანის რაიონის სოფელ ნალბანდიანისა და მახარაძის რაიონის სოფელ ნატანების კოლმეურნეობების მშრომელებს. ამას წინათ ნატანებელები სტუმრად იყვნენ ნალბანდიანელებთან.

ამჟერად კი ნატანებს ნალბანდიანელები ესტუმრნენ. დელეგაციაში, რომელსაც ნალბანდიანის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე თ. მირტიჩიანი ხელმძღვანელობს, 14 კაცი შედის.

სტუმრები დაესწრნენ ნატანების კოლმეურნეობის იმ სამასი წევრის ძეგლის გახსნას, რომლებიც სამამულო ომში დაიღუპნენ. სომეხმა კოლმეურნეებმა ნატანელებთან ერთად ობელისკთან დარგეს 300 ციტრუსის ხე.

ნატანების ახლადაგებულ კულტურის სახლში გაიმართა საზეიმო კრება. მოხალენებით ნალბანდიანისა და ნატანების კოლმეურნეობების სოციალისტური შეჯიბრების 30 წლისთავი გამოვიდა ნატანების კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ბ. ყიფლიძე.

საზეიმო კრებაზე სიტყვებით გამოვიდნენ: ნატანელელ კოლმეურნეთა პირველი დელეგაციის მონაწილე, რომელიც ამ 30 წლის წინათ ნალბანდიანში იყო სტუმრად, მეჩაიე შ. კეპაჯანტირაძე, ნალბანდიანის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე თ. მირტიჩიანი. საქართველოს კპ მახარაძის რაიკომის პირველი მდივანი ა. თოლიძე და სხვები.

11 დეკემბერს, სომხეთში დაბრუნების წინ, სომეხ კოლმეურნეთა დელეგაცია და მათთან ერთად სოფელ ნატანების კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ბ. ყიფლიძე, წარჩინებული მეჩაიე, სოციალისტური შრომის გმირი დ. ტაბიძე და სხვა ქართველი კოლმეურნეები მიიღო საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის სოფლის მეურნეობის განყოფილების გამგემ ამხ. ბ. ბიბიშერიამ. („კომუნისტის“ საკ. კორ.).

ოთხ წელიწადში

საგარეჯოელთა თაოსნობის პასუხად

საბჭოთა სამშობლოს 50 წლისთავი ჩვენმა შრომელებმა ახალი, დიდი გამარჯვებებით აღნიშნეს. საზეიმო დღეებში საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და საქართველოს პროფსაბჭოს სამხსოვრო დროსა გადმოგვცა საქართველოს კპ ლაგოდეხის რაიკომის მერეკლემა მდივანმა ვ. უნგიაძემ. კოლმეურნეობის კომკავშირის ორგანიზაციას კი საქართველოს აკკა ცენტრალური კომიტეტის სამახსოვრო ვიმპელი გადაეცა.

ეს დიდი ჯილდოები ახალი შრომითი წარმატებების მოსაპოვებლად ალგეგზფრთოვანებს. კოლმეურნეობამ დიდი გადაჭარბებით შეასრულა მარცვლეულის, ხილის, ბოსტნეულის სახელმწიფოსათვის მიყიდვის გეგმები. ასევე წარმატებით შესრულდა მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების საუბილეო წლის გეგმები.

შემოსავლის ძირითადი წყაროა თამბაქო. წინა წლებში და წელსაც თამბაქოს დამზადების გეგმები გადაჭარბებით შეასრულეთ. პარტიასა და საბჭოთა მთავრობას ასეთი ზრუნვისათვის ახალ შრომით საჩუქრად ვუმზადებთ. საბარეჯოელთა თაოსნობას დიდი ინტერესით გავეცანით და ახალი ძალით გავაჩაღეთ სოციალისტურ შრომა. გადავწყვიტეთ ახალი ხუთწლიანი გეგმა ერთი წლით ადრე, ოთხ წელიწადში შეგასრულოთ ყველა მაჩვენებლის მიხედვით.

კომკავშირულ-პარტიული რგოლი, რომლის საპატიო წევრები არიან ჩვენი ვეტერანი კოლმეურნე ნატალია მოდებაძე და, სხვა კავშირის ჩემპიონი ჭაღიაანი-ქალთა შორის ნ. ალექსანდრია, არა მარტო სოფელში და რაიონში, მთელ რესპუბლიკაშია ცნობილი თავისი წარმატებებით. ამ რგოლის ხელმძღვანელი ციური ტალახაძე ამას წინათ დაჯილდოვდა საკავშირო აღკა ცენტრალური კომიტეტის პირველი ხარისხის სიგელითა და სამკერდე ნიშნით. ჩვენი სოფლის ახალგაზრდების ეს წარმატება მოპოვებულია ენერგიული, დაუღალავი შრომით. რგოლმა ხუთწლედის დავალებათა ოთხ წელიწადში შეასრულებისათვის ბრძოლა კარგახანია დაიწყო. ჩვენი ახალგაზრდები შრომის მაგალითებს გვიჩვენებენ, ავანგარდში არიან.

ჩვენი ახალი ვალდებულებაა ასეთია: 1969 წელს სახელმწიფოს ნაცვლად 330 ტონისა 430 ტონა თამბაქოს მიყიდვით, ჰექტარზე ნაცვლად 16 ცენტნერისა მოვიღებთ 23 ცენტნერ მარცვლეულს. ასევე ვადაზე ადრე ადრე და ბადაკარებებით შესრულდება ხუთწლედის სხვა დავალებანიც.

ხუთწლედის დავალებათა ვადაზე ადრე და გადაჭარბებით შესრულებისათვის გაწელილ სოციალისტურ შრომაში თავიანთი სიტყვა უნდა თქვან მექანიზატორებმა. მარცვლეულის წარმოება ხელით შრომის გამოუყენებლად, რთული სასოფლო-სამეურნეო მანქანებით ხდება. მექანიზაცია სულ უფრო ფართოდ იკიდებს ფეხს მეთამბაქოეობაში, მევენახეობასა და მეცხოველეობაში.

საშემოდგომო ხვნა-თესვის შემდეგ ჩვენი სასოფლო-სამეურნეო მანქანები მთლიანად შეკეთდა. გამოსაფხურებდა თუ არა, აგროვადებში შეასრულეთ ყველა სახის სამუშაოები. მანამდე კი ჩვენი კოლმეურნე ახალგაზრდები კონკურენტად შეისწავლიან საბჭოთა მეცნიერების მიღწევებს, მოწინავეთა გამოცდილებას და წარმოებაში დანერგავენ, რომ უფრო ბარაქიანი იყოს ხუთწლედის მესამე წელი. სოფელ ჯოიბარებაში ვიწვევთ სიღნაღის რაიონის ძველი ანაგის კოლმეურნეობის მშრომელებს.

ევროპისა და მთელი მსოფლიოს მშვიდობისათვის

საბჭოთა მთავრობის განცხადება ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას

8 დეკემბერს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ვ. ს. სემენოვმა ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩს სსრ კავშირში ლ. ე. ტომპსონს გადასცა საბჭოთა მთავრობის განცხადება ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობისადმი. განცხადებაში უარადდება ექცევა ნეონაცისტური და მილიტარისტული ძალების აქტივობის მკვეთრ ზრდას გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში, განსაკუთრებით ახალი მთავრობის შექმნის შემდეგ.

საბჭოთა მთავრობამ, ისევე როგორც მთელ რიგ სხვა სახელმწიფოთა მთავრობებმა, ნათქვამია განცხადებაში, არა ერთხელ მიაპყრო ყურადღება იმას, რომ დასავლეთ გერმანიაში შექმნილია ნაცისტურ ორგანიზაციათა და დაჯგუფებათა საქმიანობის, მილიტარიზმისა და რევანშიზმის იდეოლოგიის აღორძინების, აგრესიული საგარეოპოლიტიკურ და სამხედრო დოქტრინათა ჩამოყალიბების ყველაზე ხელშემწყობი გარემო.

დღეს ხალხები დგანან ახალი ფაქტის წინაშე: გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პოლიტიკურ და სახელმწიფო ასპარეზზე გამოვიდა ნაციონალ-დემოკრატიული პარტია — ჰიტლერული ნაციონალ-სოციალისტური პარტიის პირდაპირი მემკვიდრე. 10-12 ნოემბერს ჰანოვერში გაიმართა ამ პარტიის ყრილობა. ეს თავყრილობა სრულიად ლეგალურად მიმდინარეობდა და, უფრო მეტიც, ოფიციალურ ხელისუფალთა მფარველობით.

საბჭოთა მთავრობა ფიქრობს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობამ უნდა იცოდეს ფაქტები, რომლებიც ამ გამომწვევ ნაცისტურ დემონსტრაციას ეხება. ყოველ შემთხვევაში, პოტსდამის შეთანხმების მონაწილე არც ერთ სახელმწიფოს არა აქვს უფლება გვერდი აუაროს მათ.

როგორც ჰანოვერის ყრილობაზე გაანცხადეს, ნაციონალ-დემოკრატიულმა პარტიამ გადაწყვიტა „თავი არ შეიბოჭოს განსაზღვრული ჩარჩოებით“ საზღვრების გადაკეთების დროს, მაგრამ არა იმიტომ, რომ მას ჰიტლერზე ნაკლები პრეტენზიები ჰქონდეს. ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის მეთაურთა სიტყვებში უკვე ახლა გაისმის პრეტენზიები ევროპის აღმოსავლეთისა და დასავლეთის, ჩრდილოეთისა და სამხრეთის ისეთ ოლქებზე, რომლებზეც პირველ ხანებში „მაინ კამპფის“ ავტორიც კი დუმილს ამჯობინებდა.

ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის საპროგრამო დოკუმენტები, რომელთა მომზადებაში, როგორც გამოცხადებულია, ბუნდესვერის ოფიცრები მონაწილეობდნენ, აშკარად მოითხოვენ „გერმანიის გენერალური შტაბის“, „ეროვნული უმაღლესი სარდლობის“ აღდგენას, კიდევ უფრო მძლავრი სამხედროსამრეწველო მანქანის შექმნას.

აღადგინონ ჰიტლერელ მოძალადეთა და მკვლელთა „ღირსება“, აღზარდონ „ახალი ცვლა“ გერმანული მილიტარიზმის ავანგარდ ტრადიციებზე, უზრუნველყონ ბუნდესვერის გაბატონებული მდგომარეობა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში „ამ ქვეყნის მტკიცე წესწყობილებისათვის“ — ასეთია იმ მოთხოვნათა არასრული სია, რომლებიც ოფიციალურად გამოცხადეს ჰანოვერის ყრილობის ტრიბუნებიდან.

ნაციონალ-დემოკრატიული პარტია ერთიანი და იზოლირებული მოვლენა როდი, ნათქვამია შემდეგ საბჭოთა მთავრობის განცხადებაში, მისი შექმნა, არსებობა და საქმიანობა ეს მხოლოდ ყველაზე დამახასიათებელი ტენდენციაა მთელი დღევანდელი დასავლეთგერმანული სინამდვილის ფონზე, სინამდვილისა, რომელიც გაუდენთილია მილიტარიზმის, რევანშიზმისა და ალეარიახსნილი ნაციონალ-შოვინიზმის სულისკვეთებით.

ოცდაათიოდე წლის წინათ შოვინიზმისა და კაცთმოძულეობის შხამმა მოწამლა გერმანელი ხალხის დიდი უმრავლესობის შეგნება, მოადუნა მისი გრძნობა ნამდვილი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობისა იმისათვის, რაც ხდებოდა ამ ქვეყანაში. ნაციზმმა დაიწყო იმით, რომ ყლეტდა ცალკეულ პოლიტიკურ მოღაწეებს, მერე კი მასობრივი ტერორის რეჟიმი დამყარა გერმანიაში. ჰიტლერელებმა ჯერ გამოაცხადეს ტერატორიული პრეტენზიები, მერე კი ცდილობდნენ გაენადგურებინათ ან დაემონებინათ მთელი ხალხები.

როგორც უკანასკნელი ამბები მოწმობენ, წარსულის აჩრდილები ცოცხლდებიან დასავლეთ გერმანიაში.

რა თქმა უნდა, მოულოდნელად და მით უმეტეს სტიქიურად ვერ მიეიჩნევთ რევანშისტული ძალების ახლანდელ თარეშს, როცა თვით ფედერალური მთავრობა მთელ თავის პოლიტიკას საფუძვლად უდებს ევროპის სახელმწიფოთა ახლანდელი საზღვრების არცნობას.

ვერავის ვერ შეიყვანს შეცდომაში, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის მოღვაწენი უარობენ ნეონაცისტურთან პოლიტიკურ ნათესაობას და ზოგჯერ სტაყვით კიდევაც კიცხავენ მას. ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის თვით მეთაურები არ მალავენ, რომ მათს მოთხოვნებსა და მთავრობის პარტიას — ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის საბოგრამო დებულებებს შორის არ არის არსებითი განსხვავება. საბჭოთა მთავრობა უარყოფს რევანშიზმს, მის ყველა სახეობასა და გამოვლინებას, როგორც უნდა ჰქვიოდეს მას და ვინც უნდა განასახიერებდეს პერსონალურად.

განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ ნეონაცისტური საფრთხის კერის შექმნა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში, ნეონაციზმის გავლენის გაძლიერება პოლიტიკურ ცხოვრებაზე და მისი მისწრაფება ხელი იგდოს ძალაუფლება — დასავლეთ გერმან

ტრადიციების ერთგულნი

ჭიათურაში არის მაღარო, რომელიც კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს გამოჩენილი მოღვაწის, დიდი რუსი ხალხის სახელოვანი შვილის მ. ი. კალინინის სახელს ატარებს. მაღაროს კოლექტივი ამაყობს თავისი შრომითი და რევოლუციური ტრადიციებით, რომლებსაც ღირსეულად იცავს და აგრძელებს.

ეს მაღარო ერთ-ერთი უძველესია ჭიათურაში. მისი მარგანეცი განთქმულია საუცხოო თვისებებით, მაღალი ხარისხით. ჩვენმა სახიერადულო მგოსანმა აკ. წერეთელმა პირველად სწორედ აქ დაიწყო მოპოვება მარგანეცისა, რომელიც იმ დროს პოეტის სახელით გავიდა ევროპაში.

მაღაროს კოლექტივი შრომისა და ბრძოლის მუდამ წინა ხაზზე იდგა და არის. პირველი რევოლუციის გარიჟრაჟზე აქ ეწყობოდა ბოლშევიკთა არალეგალური კრებები, დისკუსიები, გაფიცვები, ვრცელდებოდა პროკლამაციები. ეს ერთხელ კიდევ დაადასტურა მაღაროს წიაღში წელს ნაპოვნმა შრიფტმა და სტამბის მოწყობილობამ, რომელიც ბოლშევიკებმა 1913 წლის დიდი გაფიცვის დროს აქ გადამალეს. ამ საინტერესო რელიკვიამ, რომელიც 54 წელი მიწის წიაღში ინახებოდა, მაღაროელებს კიდევ უფრო შეაუვარა თავისი საწარმო.

აქაურმა ბევრმა მაღაროელმა სამამულო ომშიც ისახელეს თავი. აქედან წავიდა ფრონტზე მამაცთა სიკვდილით დაცემული, საბჭოთა კავშირის გმირი სერგო ბოლაძე, რომლის ბიუსტი მაღაროს სკვერს ამშვენებს. ამ ჭაბუკის უმანკო სიხსნლმა და თავდადებამ მაღაროს კოლექტივი სამუდამოდ დაამეგობრა მომძე ბელორუსიის სოფელ დუროგოსთან, რომლის მიწაში განისვენებს ქართველი გმირი და რომლის საფლავზე ძეგლი აღმართული.

სახელოვანი ტრადიციები შთააგონებენ კალინინელებს იმუშაონ შეუპოვრად. ასეც იქცევიან. მაღაროელებმა ხუთჯერ ზედიზედ მოიპოვეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს გარდამავალი წითელი დროშა. მათ სადღესასწაულოდ შეასრულეს სახაქონლო მარგანეცის დამზადების წლიური დავალება. მაღაროში ამყამად ფრიალებს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს საიუბილეო სამახსოვრო დროშა.

კალინინელებმა ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი მოსკოველთა კეთილშობილურ თაოსნობას და ხუთწლიანი გეგმის ექვსი თვით ადრე შესრულება ჟესრეს. ერთი წლის მუშაობის შესაჯამებლად, ახალი რეზერვების გამოსავლინებლად, ნაკლოვანებათა პირუთვნელი მხილებისა და მათი გამოსწორების გზების დასაზვისათვის შეიკრიბნენ მაღაროელი კომუნისტები საანგარიშო-საარჩევნო კრებაზე.

№ 26 მაღაროში მუშაობს 79 კომუნისტი, სწორედ მათი მარჯვენის მადლი და ორგანიზატორული უნარის ნაყოფია კალინინელთა წარმატებანი. სწორედ ისინი შრომობენ სანგრევებსა და ლავებში. ისინი რაზმავენ უპარტიო მაღაროელებს, ისინი წყვეტენ აღმავლობის ბედს.

პარტიული ბიუროს მდივანმა, სამთო ინჟინერმა გ. გამეზარდაშვილმა დაწვრილებით ილაპარაკა საანგარიშო პერიოდში გაწეულ საქმიანობაზე. მან აღნიშნა, რომ ყველა წარმატების სული და გული, ყველა სიახლის თაოსნები და ხორცისშემსხმელები კომუნისტები არიან. სახიამოვნოა ითქვას, რომ ამ ორგანიზაციის ყველა კომუნისტი მიწის წიაღში, ფიზიკურად მუშაობს და ყველა ასრულებს დავალებას. შეუპოვარი შრომის საუცხოო ნიმუშებს იძლევიან მაღაროელი კომუნისტები — სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, შვიდი ორდენისა და მედლის კავალერი მ. ღუღუნიშვილი, ე. და ტ. გაფრინდაშვილები, დ. შეყილაძე, გ. ჩუბინიძე, ლ. მიროტაძე, ი. გურული, თ. გოქსაძე, ა. მაჭარაშვილი და სხვები. ისინი არა მარტო თვითონ შრომობენ მაღალნაყოფიერად, რენტაბელურად, არამედ რაზმავენ უპარტიო ამხანაგებს, წინ უძღვებიან მათ სიძნელეთა დაძლევაში. მათი ერთსულოვანი, ხელიხელჩაკიდებული შრომით მაღაროს კოლექტივმა სამი თვით ადრე შეასრულა ხუთწლედის პირველი ორი წლის დავალება, შრომის ნაყოფიერება გაზარდა 12 პროცენტით, დაზოგა 215 ათასი მანეთი.

პარტიული ბიუროს საიმედო დასაყრდენია 16 პარტიული ჯგუფი, რომელთაგან უნარიანი, ორგანიზატორული მუშაობით გამოირჩევიან ის ჯგუფები, რომლებსაც ბ. ქველაძე, ე. გაფრინდაშვილი, მ. კუკავაძე, ს. გაფრინდაშვილი უძღვებიან. მათ კომუნისტები გაწაწილებული ჰყავთ წარმოების გადამწყვეტ უბნებზე, უსმენენ მათს ხმას, იციან მათი ფიქრი, ზრახვები, უყურადღებოდ არ რჩებათ მათი შენიშვნები, სიგნალები.

მადნის სანგრევებში მაღაროელებთან შინაარსიან და მიმზიდველ საუბრებს აწყობს 21 პოლიტინფორმატორი თუ აგიტატორი. ისინი პოლიტიკური ინფორმაციებთან ერთად მაღაროელებს ესაუბრებიან წარმოების ეკონომიური ეფექტურობის საკითხებზე, შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და მომჭირნეობის გზებზე, წარმოების კულტურასა და შრომისადმი კომუნისტურ დამოკიდებულებაზე, კაპიტალიზმის მავნე გადმონაშთების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებაზე, მაღაროს სახელოვან ტრადიციებსა და მომავლის ამოცანებზე.

კრებაზე არც ნაკლოვანებები მიუჩქმალავთ. საანგარიშო პერიოდში პარტიის წევრობის კანდიდატად მიიღეს მხოლოდ 3 ამხანაგი. ეს ადამიანებთან, ახალგაზრდა მაღაროელებთან სუსტი მუშაობის ნაყოფია.

ჭიათურელ მაღაროელთა საიუბილეო ვალდებულებების ერთ-ერთი ძირითადი მუხლი იყო შრომის დისციპლინის დამრღვევთა რაოდენობის მინიმუმამდე შემცირება. თუ გასული წლის 10 თვეში დისციპლინა დაარღვია 89 კაცმა, წელს მათი რიცხვი 38-მდე შემცირდა, მაგრამ ესეც არ შეჰფერის ჩვენს ქვეყანაში ცნობილ მაღაროს კოლექტივს, მით უმეტეს, რომ უდისციპლინოთა შორის, სამწუხაროდ, ვხვდებით კომუნისტებს გ. შუკაკიძეს, ბ. ჭიტაძეს, ხ. გაბრიჭიძეს. ეს სამარცხვინოა და აღარ უნდა გამეორდეს.

ამ ხარვეზებსა და ჩრდილოვან მხარეებზე გაბედულად, პირუთვნელად ილაპარაკეს როგორც მომხსენებელმა, ისე კამათში გამოსულმა კომუნისტებმა დ. შეყილაძემ, ვ. გაფრინდაშვილმა, გ. ჭუმბურიძემ, პ. მეცხოვრიშვილმა, შ. ბოყოველმა, ი. დოხნაძემ, გ. მიროტაძემ.

პარტიულ კრებაზე პრინციპული დავა გამოიწვია ერთმა საკითხმა. საქმე ის არის, რომ ბოლო თვეებში ჩამორჩნენ მეოთხე და მეხუთე საწარმოო უბნების კოლექტივები, რომლებსაც შ. ბოყოველი და ი. დოხნაძე ხელმძღვანელობენ. მარგანეცის ტრესტის ახალი ტექნიკის განყოფილებამ ამ უბნებში დანერგა მარგანეცის სატვირთო მცირეგაბარიტიანი მანქანები. ეს კარგი საქმეა და მას ყველა მიესალმა. მაგრამ ეს მანქანები საპროექტო სიმძლავრით ვერ მუშაობენ. ეს ერთი მხრივ გამოწვეულია მანქანების ცუდი მოვლა-პატრონობით, უდიერი ექსპლოატაციით, ხოლო მეორე მხრივ თვით ახალი მანქანის სუსტი კონსტრუქციით. საწარმოო უბნების უფროსებმა შ. ბოყოველმა და ი. დოხნაძემ სწორედ ამ ორი უკანასკნელი მიზეზით ახსნეს მათი უბნების ჩამორჩენა და გადაჭრით მოითხოვეს საქმეში მარგანეცის ტრესტის ახალი ტექნიკის განყოფილების ჩარევა.

მაღაროს პარტიული ბიუროს ანგარიში კრებამ დამაკმაყოფილებლად შეაფასა და მიიღო სათანადო დადგენილება. პარტიულ კრებაზე ნათლად იგრძნობოდა, რომ მაღაროელი კომუნისტები სახელოვანი შრომითი და რევოლუციური ტრადიციების ერთგულნი არიან და კვლავაც იქნებიან მაღაროს კოლექტივის ავანგარდში.

პ. ბიოკაძე,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

მკითხველები გვწერენ

გუშინდელი ფოსტიდან

◆ **საიუბილეო** წლის პირმშოა საჩხერის საკონსერვო ქარხანა. მისმა ახალგაზრდულმა კოლექტივმა პირველ სეზონშივე 24 მარკის პროდუქცია გამოუშვა. საყურადღებო და მნიშვნელოვანია, რომ მოცული კომპოტი პირველად რესპუბლიკაში საჩხერის საკონსერვო ქარხნის კოლექტივმა გამოუშვა. სპეციალისტების აზრით, იგი სამკურნალოც არის და სურნელოვანიც.

ჟ. პაიჭაძე.

◆ **საქართველოს** სსრ ვაჭრობის სამინისტრომ და სახელმწიფო ვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკურმა კომიტეტმა საუკეთესო საკოლმეურნეო ბაზრის სახელწოდება და პირველი ფულადი პრემია მიაკუთვნა ქალაქ ქუთაისის პირველ საკოლმეურნეო ბაზრს. მეორე-მესამე პრემიები მიეკუთვნათ ქალაქ გორისა და ქალაქ სამტრედიის საკოლმეურნეო ბაზრებს.

კ. გაზდელიანი.

ემზადებიან საბჭოთა არმიის ვეტერანები

საბჭოთა კავშირის შეიარაღებული ძალების 50 წლისთავისათვის მზადების საკითხებს მიეძღვნა საქართველოს სსრ საზოგადოება „ცოდნის“ სამხედრო-მეთოდური საბჭოს სხდომა. სხდომის მუშაობაში მონაწილეობდნენ სამოქალაქო ომისა და დიდი სამამულო ომის ვეტერანები — თადარიგისა და გადამდგარი გენერლები და ოფიცრები, საქართველოს სსრ სამხედრო კომისარიატის, რესპუბლიკის სამოქალაქო დაცვის შტაბის, საბჭოთა კავშირის ომის ვეტერანთა კომიტეტის თბილისის სექციის წარმომადგენლები.

სხდომის მონაწილეებმა მოისმინეს საქართველოს სსრ სამხედრო კომისარიატის პოლიტგანყოფილების უფროსის პოლკოვნიკ მ. იაშვილის მოხსენება საყოველთაო სამხედრო ვალდებულების კანონის შესახებ, თადარიგის გენერალ-მაიორის ნ. თავართქილაძის ინფორმაცია, რომ დამტკიცდა სამხედრო მეთოდური საბჭოს გეგმა ისტორიული თარიღისათვის — საბჭოთა შეიარაღებული ძალების 50 წლისთავისათვის მზადების შესახებ. თადარიგის პოლკოვნიკის შ. პაპიძისა და თადარიგის გენერალ-მაიორის კ. ჯანუას ინფორმაციები, თუ როგორ მიმდინარეობს სამხედრო პატრიოტული მუშაობა ახალციხისა და გეგეჭკორის რაიონებში.

სხდომაზე სიტყვები წარმოთქვეს გენერალ-მაიორმა ი. შაიშმელაშვილმა, თადარიგის გენერალ-მაიორებმა დ. შანშაშვილმა, პ. აბრამიძემ, თადარიგის კონტრ-ადმირალმა მ. ჯინჭარაძემ, თადარიგის პოლკოვნიკებმა ნ. ხარიძემ, მ. ხუროცლავამ, ლ. გოგატიშვილმა, თადარიგის მაიორმა ა. კოკილაშვილმა და სხვებმა. ორატორებმა აღნიშნეს, რომ სამხედრო-პატრიოტული მუშაობა კარგად მიმდინარეობს რუსთავში, სიღნაღის, თელავის, ზუგდიდის, ზესტაფონის, ახალციხისა და მთელ რიგ სხვა რაიონებში. ამ საქმეში აქტიურად მონაწილეობენ სამამულო ომის ვეტერანები. ისინი ხვდებიან ახალგაზრდობას, სამრეწველო საწარმოების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების კოლექტივებს.

რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში შეიქმნა საკრებულო დაფების ათობით მუზეუმი და კუთხე, დაიდგა ობელისკები და გაიხსნა სტენდები, რომლებიც უკვდავყოფენ სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ თანამემამულე მეომრების ხსოვნას. გაშენდა ბაღები, წყაროებს დაერქვა იმათი სახელები, ვინც ომიდან არ დაბრუნებულა. გმირი მეომრების სახელებს ატარებენ კოლმეურნეობები, სკოლები, მოედნები, ქუჩები.

საბჭოთა შეიარაღებული ძალების 50 წლისთავის აღსანიშნავად სამხედრო-მეთოდური საბჭო რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში აწყობს ლექციებისა და მოხსენებების ციკლებს, რადიო და ტელეგადაცემებს. (საქდესი).

ახალგაზრდები ჯარში მიდიან

დიდი გამოცოცხლება სუფევდა კვირას, 10 დეკემბერს თბილისის გასაწვევ პუნქტში. აქ შეიკრიბნენ პარტიული, საბჭოთა, კომკავშირული, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატის ხელმძღვანელები. გასაწვევი პუნქტის ახლომდებარე ეზოებში გამოვიდნენ ასობით თბილისელი, — საბჭოთა შეიარაღებული ძალების რიგებში გაწვეული ახალგაზრდების ნათესავები. ამ დღეს თბილისი საბჭოთა არმიის რიგებში აცილებდა ღირსეულ შვილებს.

გასაწვევი პუნქტის დიდ მოედანზე გაიმართა მიტინგი, რომელიც გახსნა საქართველოს სამხედრო კომისარიატის პოლიტგანყოფილების უფროსმა პოლკოვნიკმა მ. იაშვილმა.

ახალგაზრდებს გზა დაულოცეს საქართველოს სსრ სამხედრო კომისარმა გენერალ-მაიორმა ვ. მურუსიძემ, თბილისის 69-ე საშუალო სკოლის პიონერმა დ. კოსტანინამ, კომკავშირელმა, თბილისის 67-ე საშუალო სკოლის მოსწავლემ თ. ნიკოლაიშვილმა, თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილემ ნ. ეკანიამ.

მიტინგზე გამოსულნი მხურვალედ ულოცავდნენ ახალგაზრდებს სახელოვანი შეიარაღებული ძალების რიგებში ჩარიცხვას და მოუწოდებდნენ წმიდათა წმიდად დაიცვან მამებისა და უფროსი ძმების გმირული საბრძოლო ტრადიციები.

გასაწვევთა სახელით მიტინგზე გამოვიდნენ ხ. გოგოხია და ა. პრეფატჩენსკი. მათ შეკრებილთ აღუთქვეს, რომ მშობლიური საბჭოთა არმიის რიგებში, სამსახურის პირველი დღეებიდანვე ვუფლობდეთ ბრძოლისუნარიანობას, თანამედროვე საბრძოლო ტექნიკას და იარაღს, ზუსტად დაიცავენ სამხედრო ფიცს, გახდებიან საბრძოლო და პოლიტიკური მომზადების ფრიალონნები.

პიონერებმა გასაწვევთა თაიგულები მიართვეს.

(საქდესი).

ეუშა-გაერთიანებული

თავადდებულმა შრომამ ბათუმის მანქანათსამშენებლო ქარხნის მექანიკური საამქროს მრავალი შოთა გალოგრე საქმიანად ცნობილი გახადა. ჯერ იყო და პარტიის XXIII ყრილობის დელეგატად აირჩიეს, შემდეგ წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოეს.

შოთა თხუთმეტი წლის წინათ მოვიდა ქარხანაში. დირექტორს საშუალო სკოლის დამთავრების ატესტატი გაუწოდა და სამუშაოზე მოწყობა სთხოვა. საამწყობო საამქროში გაგზავნეს. აქ მიიღო პირველი შრომითი ნათლობა.

საამწყობო საამქროდან შოთა მექანიკურ საამქროში გადავიდა. რთული მექანიზმები, დამოუკიდებელი, შემოქმედებითი სამუშაო უფრო იზიდავდა. სწავლობდა ტექნიკურ ლიტერატურას, აქტიურად მონაწილეობდა ავტომატიზაციისა და მექანიზაციის ბიუროს საქმიანობაში, შეჰქონდა თავისი წინადადებები. ამიტომ „უდიპლომო ინჟინერი“ შეარქვეს.

...ქარხანამ ახალი დაკვეთა მიიღო. ელიფსური ტიპის დიტალების მოსაჭრელად ახალი ჩარხი იყო საჭირო. შ. გალოგრემ წინადადება შეიტანა ძველი გადაკეთებინან. ნახაზიც შეადგინა. ავტომატიზაციისა და მექანიზაციის ბიურომ შ. გალოგრეს წინადადება მოიწონა. ბიუროს დახმარებით ჩარხი წარმატებით დადაკეთეს, რამაც სახელმწიფო დაკვეთის ვადამდე შესრულება უზრუნველყო. შოთა პირველმა წარმატებამ ალაფრთოვანა. შემდგომში მისმა მრავალმა წინადადებამ ათასობით მანეთი დაუზოგა ქარხანას.

ხუთწლედის ადამიანები

◆

მთავარი ის როდია, რომ უშუალოდ ჩარხთან, მხოლოდ შრომის ფრონტზე აღწევდე წარმატებას. საბჭოთა ადამიანი მოწინავე უნდა იყოს ცხოვრების ყველა სფეროში. ეს კარგად ესმის შოთას, ამიტომ მუდამ ცდილობს საზოგადოებრივი თუ სხვა საქმიანობაში ამხანაგებისათვის სამაგალითო იყოს. შოთა როგორც სანიმუშო კომუნისტი, ქარხნის პარტიული ბიუროს წევრად აირჩიეს. აქტიურად მონაწილეობს საზოგადოებრივ საქმიანობაში, დიდი გადაჭარბებით ასრულებს გეგმებს.

— შოთა ამჟამად ექვს ჩარხს ემსახურება. ეს ჩვენს ქარხანაში ნოვატორობაა, — გვითხრა პარტბიუროს მდივანმა ე. ნინუამ.

შოთას ირგვლივ ჩარხები წრიულად ისე იყო განლაგებული, რომ ოსტატს რაც შეიძლება ნაკლები დრო დაეხარჯა მათს მომსახურებაზე, ჩვენ რომ მივედით, შოთა კბილანა დეტალს ამზადებდა. როგორც კი შეგვნიშნა, ხალისიანი თბილი ღიმილით გამოგვეწოდა ხელი.

— ახლა რაზე მუშაობთ?

— ახალი ავტომატის დეტალებს ვამზადებ, — გვიპასუხა მან.

— ჩვენს ნოვატორს, — საუბარში ჩაერია პარტბიუროს მდივანი, — ახალი მანქანისათვის დეტალების დასამზადებლად ქვლავ მოუხდა ჩარხის გადაკეთება და ავტომატიზაციის ბიუროს კარგი იდეაც შესთავაზა.

შოთამ მთელ ქარხანაში გაითქვა სახელი ზუსტი დეტალების დამზადებით. ისე ადვილად ერკვევა რთულ ნახაზებში, თითქოს კონსტრუქტორთა თანაავტორი იყოს.

— რა გავიკეთე საიუბილეო წელს? — ინერეს ჩვენს კითხვას. უძნელდება თავის თავზე ლაპარაკი. უხერხული მდგომარეობიდან ისევ პარტბიუროს მდივანს გამოჰყავს.

— შოთამ უმოკლეს დროში ითვისა კბილსაჭრელი ახალი დანგა, 10-15 პროცენტით გაზარდა შრომის ნაყოფიერება.

ახლა ბევრს ლაპარაკობენ პროდუქციის უდეფექტო გამოშვებაზე, მისი მსოფლიო სტანდარტების დონემდე აყვანის გზებზე. ამ მხრივ შოთა გალოგრე საუკეთესო მაგალითს იძლევა. იგი უდეფექტო წარმოების აბსოლუტურ დონეს აღწევს და ამიტომაც საკუთარი დამღის საპატიო უფლებაც მოიპოვა.

ქარხანა ყოველწლიურად ბევრ სხვადასხვა ტიპის მანქანას უშვებს, რაც ბევრ სიძნელესთან არის დაკავშირებული, მაგრამ მუხედავად ამისა, მისი კოლექტივი საწარმოო ვალებს მუდამ ვადამდე და გადაჭარბებით ასრულებს. კოლექტივის ასეთი წარმატება ყველა მანქანათშენებლის, შოთა გალოგრესა და სხვა მოწინავე ადამიანების მუყაითი შრომის შედეგია.

მ. დონაური.

სურათზე: შ. გალოგრე.
ფოტო ვ. გრიშჩენკოსი.

მუდამ პირველ რიგში

საქართველოს უსინათლოთა საზოგადოების ორმოცი წლისთავისათვის

„ამ ადამიანის ნებისყოფისა და ვაჟკაცობის წინაშე მე ქედს ვიხრი“ — წერდა გაზეთ „პრავდის“ ამ წლის 30 ნოემბრის ნომერში დიდი სამამულო ომის მონაწილე, იურისტი ა. კორეცკი.

ეს სტრიქონები ეხებოდა იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატს ივანე ლობოს, რომელმაც ხარკოვის იურიდიული ინსტიტუტი დამთავრა იმის შემდეგ, რაც სტალინგრადთან მძიმე ჭრილობის შედეგად მხედველობა დაკარგა. უსინათლომ დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია, ხოლო ახლა ემზადება სადოქტორო დისერტაციის დასაცავად.

„ვაჟკაცობა“, ასეა დასათაურებული „პრავდაში“ დაბეჭდილი კორესპონდენცია. როცა კორეცკიმ უთხრა ივანე ლობოს: სადოქტორო დისერტაციის დაცვა ძალიან ძნელია, თავი დაანებე, დაისვენო, მან უპასუხა:

— განა არ გახსოვს, რას ვამბობდით ოქ, ფრონტზე, ბრძოლის წინ: „კომუნისტებო, წინ!“

როცა ამ სტრიქონებს ვკითხულობთ, არ შეიძლება არ მოგვაგონდეს დიდი სამამულო ომის მონაწილე გმირი ქართველები, რომლებმაც თავიანთ ხალხს, თავიანთ სამშობლოს შესწირეს ის, რაც ადამიანისათვის სიცოცხლესავით ძვირფასია — შესწირეს თვალის სინათლე.

საქართველოს უსინათლოთა საზოგადოების პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **ვახტანგ გაჩეჩილაძე** პროფესიით ექიმია. მან ბევრ მებრძოლს შეუხვია ჭრილობა ფრონტზე, ბევრი სიკვდილის გადარჩენა, ბევრი სამუდამოდ დასახიჩრებისგან იხსნა და თვითონ უსინათლო დაბრუნდა. თავის საყვარელ პროფესიასაც გამოეშვიდობა, მაგრამ ამაღლდა როგორც გამოჩენილი სამეცნიერო მუშაკი და საზოგადო მოღვაწე. აკვირდები მის საქმიანობას, ხელმძღვანელობთს უნარსა და ოსტატობას, და გაოცებს მისი ენერგია, ჩაუქრობელი ოპტიმიზმი და კეთილშობილება, რომლითაც ის გამსჭვალულია უსინათლოთა საზოგადოების საწარმოებში გაფენილ მრავალფეროვან ცხოვან მუშა-მოსამსახურეთა მიმართ. იგი ერთნაირად ზრუნავს თვალხილულებისა და უსინათლოებისათვის, რომლებიც ერთმანეთის მხარდამხარ შრომობენ...

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობამ ამას წინათ გამოუშვა კრებული, რომელშიც მოთხრობილია დიდი სამამულო ომის მონაწილე ქართველი ჟურნალისტების საბრძოლო თავგადასავალი. ერთ-ერთი ნარკვევი ამ კრებულში მიძღვნილია ჟურნალისტ **გრიგოლ ქადაგიძისადმი.** ქალაქ როსტოვთან გაიფრენებულ ბრძოლებში ეს მონაწილეობას იღებდა არა ავტოკალმით, არამედ ავტომატური ტყვიამფრქვევით, გმირულ მაგალითებს უჩვენებდა მებრძოლ ამხანაგებს, თითქოს ეუბნებოდა მათ: მე მხოლოდ ალმით ვწერდი. ახლა ტყვიით ვწერ ჩვენი ხალხის გმირული ცხოვრებისა და ბრძოლის ისტორიასო.

ჩვენი ქვეყნის ასაოხრებლად მოსულმა მტერმა იგიმი მისი „ტყვიით ნაწერი“, მაგრამ თვითონაც ვერ დაბრუნდა დაღდაუსმელი. სიკვდილ, აჯობა, მაგრამ მხედველობა კი შესწირა დიდი გამარჯვების საქმეს. მან, უსინათლომ, ყველაზე ადრე დაინახა ეს გამარჯვება.

თავის საყვარელ პროფესიას — საგაზეთო მუშაობას გამოეშვიდობა, სამაგალითო ერთ-ერთი მოწინავე სამეურნეო მუშაკი გახდა. 40 წელია, რაც საქართველოს უსინათლოთა საზოგადოება არსებობს. 25 წელია, რაც გრიგოლ ქადაგიძე ხელმძღვანელობს უსინათლოთა საზოგადოების პიუიტრის კომბინატს. ქადაგიძემდეც არსებობდა აქ უსინათლოთა საზოგადოების განყოფილება, მაგრამ ფართო მასშტაბის კომბინატად იგი იქცა სწორედ გრიგოლ ქადაგიძის ხელმძღვანელობით. ამ კომბინატის ქიმიური საამქროს ნაწარმი, მაგალითად „ნედი“, ცნობილია არა მარტო ჩვენს რესპუბლიკაში, არამედ მოსკოვსა და ლენინგრადში, ხაბაროვსკსა და რიგაში, კალინინგრადსა და ყარაგანდაში.

„ღვაწლს ვერ დაგიფასებთ ვერავინ,
სულ დღე-ღამე რომ გითვალთნ,
გვსურს სალი თვალითა ვუცქიროთ,
რაც გაკეთეთ უთვალოდ.
მართლაც ზღაპრული ხალხი ხართ,
ქებაც ზღაპრული შეგფერით,
როდი აკლია სინათლე,
რაც უსინათლოდ შექმენით“.

ასეთი სტრიქონები უძღვნა პოეტმა გ. წერეთელმა უსინათლოთა საზოგადოების მშრომელთ, ამ საზოგადოების ხელმძღვანელებს. მართლაც ბევრი რამ შეიძლება დაიწეროს უსინათლოთა შრომითს საქმიანობაზე. რა დიდი ნებისყოფა, რა საოცარი ზეიადამიანური ძალა და ვაჟკაცობა უნდა ჰქონდეს ადამიანს, რომელმაც მხედველობა ხალხის ბედნიერების შესწირა და მაინც ახალი ცხოვრების მშენებელთა პირველ რიგშია.

თავმადა შეიძლება მათი მისამართით გავიმეოროთ „პრავდაში“ დაბეჭდილი სტრიქონები: „ამ ადამიანების ნებისყოფისა და ვაჟკაცობის წინაშე ქედს ვიხრით“.

გ. ჟელბაჭიანი.

მოსავლის ზეიმი

საიუბილეო წლის მოსავლის ზეიმად, მეცნიერების მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების სახალხო სკოლად გადაიქცა წყალტუბოს რაიონული სახოფლო-სამეურნეო გამოფენა, რომელიც აქ ამ დღეებში მოეწყო.

განსაკუთრებული წარმატებით წარსდგნენ გამოფენაზე მეჩაიეები. რა გორც ცნობილია, წყალტუბოელებმა რესპუბლიკაში პირველებმა უპატაკეს სამშობლოს წლიური გეგმის ვადამდე შესრულება. მათთან ერთად თავიანთი გარჯის ნაყოფი უჩვენეს მესიმინდეებმა, მებოსტნეებმა, მევენახეებმა, მეცხოველეებმა, მებაღეებმა, მეკანაფეებმა, მეკანაფატრებმა.

სოფელ რიონის კოლმეურნეობამ (თავმჯდომარე ზ. ტურაბელიძე) რაიონში ჩაის ყველაზე მაღალი მოსავალი—თვითეულ ჰექტარზე 6.100 კილოგრამი ნედლეული მიიღო. მაღლაკის რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ო. მაღლაფერიძე) 8.930 ცენტნერი ბოსტნეული აწარმოეს, ოფშკვითის კოლმეურნეობის მევენახეებმა (თავმჯდომარე გ. სიმსივე) თვითეულ ჰექტარზე 136 ცენტნერი ყურძენი მიიღეს.

მოწინავეებს გამოფენის დიპლომები და ფულადი პრემიები მიეკუთვნათ.

ჯ. ფალავაძე.

რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის ეკონომიკა

ბიბლიოგრაფია

◆

ლურგიული ქარხნის მოთხოვნილება სათბობზე შესაძლებელი იქნება დაკაკმაყოფილოთ ადგილობრივი ქვანახშირით.

ელექტროენერგიაზე რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მოთხოვნილებას აკმაყოფილებს მისივე თბოელექტროცენტრალი, რომლის სიმძლავრეც გაბზრასულია მომავალში გაორკეცდეს.

ქარხნის პროდუქციის დინამიკის განხილვისას ავტორი აყენებს მეტად მნიშვნელოვან საკითხს. ამჟამად საბრძოდ საამქროსა და მარტენის საამქროს სიმძლავრეთა შორის დისპროპორცია არსებობს: საბრძოდ საამქროს პროდუქცია — გადასამუშავებელი თუჯი საკმარისი არ არის მარტენის საამქროს სიმძლავრეთა სრული დატვირთვით გამოყენებისათვის. მდგომარეობას ართულებს ისიც, რომ გადასამუშავებელი თუჯის ნაწილს რუსთავის საწარმო აწვდის სუმგაითის მეტალურგიულ ქარხანას. მაშასადამე, აუცილებელია თუჯის წარმოების მნიშვნელოვნად გადიდება. გარდა იმისა, რომ ავტორი კონკრეტულად აყალიბებს არსებული სარბძოდე ღუმელების უფრო მაღალნაყოფიერად გამოყენების ღონისძიებებს (მოლიანად დაფლუსული აგლომერატის, კონვერტირებული ბუნებრივი გაზის და სხვ. გამოყენების გზით), იგი მხარს უჭერს და ასაბუთებს რესპუბლიკის ხელმძღვანელი ორგანოების მიერ მრავალჯერ წამოყენებულ წინადადებას ახალი მძლავრი საბრძოდე ღუმელის აგების მიზანშეწონილობის შესახებ.

ნაშრომში კონკრეტულად არის ჩამოყალიბებული ის ღონისძიებანი, რომელთა განხორციელებაც ხელს შეუწყობს ფოლადისა და ნაგლინის გამოშვების გადიდებას არსებულ სიმძლავრეთა უკეთესად გამოყენების გზით.

რუსთავის ქარხნის კოლექტივის წინაშე თუჯის, ფოლადისა და ნაგლინის გამოშვების გადიდებასთან ერთად დგას პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების ამოცანა ტექნიკური პროგრესის განხორციელების, წარმოების ორგანიზაციის სრულყოფისა და შრომის ნაყოფიერების ამაღლების საფუძველზე. წიგნში განხილულია შავ მეტალურგიაში პროდუქციის თვითღირებულების სტრუქტურის თავისებურებანი, შედარებულია რუსთავის ქარხნის პროდუქციის თვითღირებულება სხვა საწარმოების პროდუქციის თვითღირებულებასთან, გარკვეულია რუსთავის ლითონის სიძვირის მიზეზები. ნედლეულისა და სათბობის, რკინის მადნისა და ქვანახშირის კონცენტრატის ფასები არსებითად წყვეტენ ლითონის თვითღირებულების დონის საკითხს. იმ საწარმოს, რომელიც მათ იაფად იღებს, ლითონის თვითღირებულებაც დაბალი აქვს, სოლო იმ საწარმოს, რომელიც ძვირად — მაღალი. რუსთავის საწარმო ამ უკანასკნელთა რიგშია. იგი რკინის მადანსაც და ქვანახშირსაც გაკილებით მაღალ ფასებში იღებს, ვიდრე შავი მეტალურგიის სხვა საწარმოები. ამას ისიც ემატება, რომ რუსთავის ქარხნის მიერ მიღებული რკინის მადნისა და ქვანახშირის კონცენტრატის ხარისხი მაღალი არ არის. ყოველივე ეს იწვევს ქარხნის მიერ წარმოებული ლითონის სიძვირეს. მარცალია, რუსთავის საწარმოს კოლექტივი მნიშვნელოვან დონისძიებებს ამორცელებს პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებისათვის, — წიგნში კარგად არის მოცემული ამ ღონისიძებებისა და მიღწეული შედეგების ანალიზი, — მაგრამ მისი მუშაობა ჯერ მაინც არ არის რენტაბელური.

პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების გამოუყენებელი შესაძლებლობანი რუსთავის ქარხანას, ცხადია, აქვს. ამ შესაძლებლობებზე, თვითღირებულების შემცირების რეზერვებზე სარეკენზიო წიგნშიც ბევრია ნათქვამი. ქარხნის კოლექტივის ამოცანა ის არის, რომ განუხრელად იბრძოლოს წარმოების დანახარჯების შემცირების შესაძლებლობათა თლიანად გადაყენებისათვის. ეს გაუუჯობესებს თვითღირებულების მაჩვენებლებს. მაგრამ რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მაღალრენტაბელური მუშაობის საკითხი საეჭვოა გადაწყდეს ისე თუ არ მოგვარდა ჩვენი ქვეყნის ყველა მეტალურგიული საწარმოს თანაბარ პირობებში ჩაყენების პრობლემა ულალეულია და სათბობის ფასების ხსრივ. ეს კი მოითხოვს ქვანახშირზე და რკინის მადანზე ვეგმური ფასის განსაზღვრის არსებული წესის შეცვლას, ერთისა და იმავე ხარისხის კოქსსა და აგლომერატზე ერთიანი საკავშირო ფასის შემოღებას (ისევე, როგორც მეტალურგიულ საწარმოთა პროდუქციის სარეალიზაციო ფასი არის ერთიანი, საერთო-საკავშირო).

სწორი არ არის ის თვალსაზრისი, რომელიც ამა თუ იმ საწარმოს რენტაბელობას იმდენ მნიშვნელობას არ ანიჭებს, რამდენსაც ამ საწარმოს მიერ გამოშვებული პროდუქციის საჭიროებას სახალხო მეურნეობისათვის. ასეთი არასწორი შეხედულება გამოსჭვივის ავტორის შემდეგ დებულებაში: „...მეტალურგიული ქარხნის აგების აუცილებლობა ამერ

ევროპისა და მთელი მსოფლიოს მშვიდობისათვის

(დასასრული)

საბჭოთა მთავრობა სულაც არ აპირებს გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მოქალაქეთა უმრავლესობის შეხედულებანი და განწყობილებანი გაიგივოს გამოუსწორებელი რევანშისტთა და ნეონაცისტთა პოზიციასთან. საბჭოთა ადამიანებმა იციან, რომ გერმანიაში იყვნენ ძალები, რომლებსაც ქედი არ მოუხრიათ ჰიტლერული ტერორის წინაშე. ასეთი ძალები დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებაშიც არიან.

საბჭოთა მთავრობა დარწმუნებულია, რომ საჭიროა გადაჭრით და დროზე აღიკვეთოს ნაცისტური საფრთხის აღორძინება და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ახლანდელი პოლიტიკური განვითარებიდან სათანადო დასკვნები გამოაქვს თავისი პოლიტიკისთვის. მან განცხადებით მიმართა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობას ამ საკითხზე.

საბჭოთა მთავრობას თავის მოვალეობად მიაჩნია განსაკუთრებით მიმართოს ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას — როგორც პოტსდამის შეთანხმების ერთ-ერთ მონაწილეს, რომელსაც ეკისრება მთავარი პასუხისმგებლობა დასავლეთ გერმანიის მშვიდობიანი და დემოკრატიული განვითარების უზრუნველყოფისათვის.

საბჭოთა მთავრობამ იცის, რომ ანტიჰიტლერული კოალიციის მონაწილე სახელმწიფოთა ყველა დედაქალაქში რიდი აფასებენ ერთნაირად დასავლეთ გერმანიის ნეონაცისტური მოძრაობის მასშტაბს, იმ საფრთხეს, რომელიც თან ახლავს მის შემდგომ ზრდას. მაგრამ შეუძლებელია იმ უდავო ფაქტის უარყოფა, რომ ნეონაცისტური ძალები სულ უფრო ეკიდებენ ფეხს გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ცხოვრებაში. ეს კი სახელმწიფოებს, რომლებმაც ომისშემდგომი მშვიდობის საფუძვლები შეიმუშავეს, უყენებს ალტერნატივას: ან ნაცისტ ვალდებულებათა შესაბამისად არავის არ დაარღვევინებენ ამ საფუძვლებს და განახორციელებენ შესაბამის ღონისძიებებს რევანშისტული და ნეონაცისტური საფრთხის თავის დროზე აღსაკვეთად დასავლეთ გერმანიაში, ან ახლო მომავალში ევროპის მშვიდობა შეიძლება მძიმე განსაცდელის წინაშე აღმოჩნდეს.

აი ამიტომ საბჭოთა მთავრობა დარწმუნებულია, რომ პოტსდამის შეთანხმების მონაწილე ყველა სახელმწიფოს მოვალეობაა იზრუნოს იმისათვის, რომ ამ შეთანხმების აზრსა და შინაარსს ზუსტად აცავდნენ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე. საჭიროა ეფექტიანი კონტროლი დაუწესდეს მილიტარიზმისა და ნაციზმის აღმოფხვრის შესახებ პოტსდამის შეთანხმების უმნიშვნელოვანეს მოთხოვნათა დაცვას გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე; ანტიჰიტლერული კოალიციის სახელმწიფოებს ამ მხრივ მოვალეობა აკისრიათ ხალხთა წინაშე. გერმანიის საზავო ხელშეკრულების დადებამდე ვერაფერი ვერ გაათავისუფლებს დასავლეთ გერმანიას ვალდებულებებისაგან, რომლებიც ეკისრება მას მეორე მსოფლიო ომში ჰიტლერული გერმანიის დამარცხებისა და უსიტყვო კაპიტულაციის აქტის შედეგად.

საბჭოთა კავშირს, მის მეგობრებსა და მოკავშირეებს აქვთ საკმაო შესაძლებლობანი და საშუალებანი, რომ საჭიროების შემთხვევაში აღკვეთონ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის სამხედრო ავანტიურები, ეს მიმართვა, რომელიც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის განვითარების ზოგიერთ საშიშ ასპექტს შეეხება, ნაკარნახევია საბჭოთა კავშირის ერთგულებით იმ იდეალებისადმი, რომლებიც ხალხთა შთამაგონებელი იყო მათს სამკვდროსასიცოცხლო ბრძოლაში გერმანიის ფაშიზმის წინააღმდეგ, ნაკარნახევია ზრუნვით ევროპისა და მთელი მსოფლიოს მშვიდობის შენარჩუნებისათვის.

საბჭოთა მთავრობა დაბეჯითებით მოუწოდებს ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას თავი დაანებოს წაქეზებას და, მთელი პასუხისმგებლობით, აწონ-დაწონოს მთელი ის შედეგები, რომლებიც შეიძლება მოჰყვეს დასავლეთ გერმანიის მიმართ ასეთ ღონისძიებათა განხორციელების დაყოვნებას, რომელთა აუცილებლობა გამომდინარეობს პოტსდამისა და სხვა ოთხმხრივი შეთანხმებებით ნაკისრი ვალდებულებებიდან და გამოწვეულია ევროპისა და საერთაშორისო უშიშროების უზრუნველყოფის ხანგრძლივი ინტერესებით.

ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა სსრ კავშირში თქვა, რომ დაუყოვნებლივ გადასცემს საბჭოთა მთავრობის განცხადებას თავის მთავრობას.

• • •

გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში მილიტარისტული და ნეონაცისტური ძალების აქტივიზაციასთან დაკავშირებით საბჭოთა მთავრობის შესახებ განცხადებანი გადაეცათ დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის ელჩებს სსრ კავშირში. (საკდესი).

დამთავრდა ვიზიტი პოლონეთში

პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის ა. რაპაცკის მოწვევით 6-10 დეკემბერს პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკაში ოფიციალურ ვიზიტად იყო სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო.

ა. ა. გრომიკო მიიღეს პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ვ. გომულკამ და პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ი. ცირანკევიჩმა. იგი ვიზიტად იყო პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ე. ოხაბთან.

ა. ა. გრომიკომ და ა. რაპაცკიმ აზრი გაუზიარეს ერთმანეთს საერთაშორისო მდგომარეობის აქტუალურ საკვანძო საკითხებზე. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ევროპის უშიშროებისა და ევროპის ქვეყნების მშვიდობიანი ურთიერთობის განვითარების პრობლემებს.

მინისტრებმა განიხილეს აგრეთვე ორი ქვეყნის თანამშრომლობის შემდგომ გაღრმავებასთან დაკავშირებული მთელი რიგი საკითხები.

საუბრებმა ჩაიარა მეგობრულ ვითარებაში და დაადასტურა აზრთა სრული ერთობა ყველა განხილულ საკითხზე.

ა. ა. გრომიკომ მოიწვია ა. რაპაცკი ოფიციალურ ვიზიტად საბჭოთა კავშირში, როგორც საბჭოთა მთავრობის სტუმარი ა. რაპაცკი სიამოვნებით დათანხმდა მოწვევას. ვიზიტის დროს მოგვიანებით შეთანხმებენ.

10 დეკემბერს ა. ა. გრომიკო და მისი თანმხლები პირნი ვარშავიდან გამოფრინდნენ და მოსკოვში ჩამოვიდნენ.

ᲠᲣᲛᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲡᲔᲡᲘᲐ

ბუქარესტი, (საკდესი). 9 დეკემბერს რუმინეთის დიდმა ეროვნულმა კრებამ რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩია ი. გ. მაიორეი და დაამტკიცა მთავრობის შემადგენლობა.

სესიამ მიიღო კანონი მინისტრთა საბჭოს ორგანიზაციისა და ბოქმედების შესახებ და კანონი შრომის სამინისტროს შექმნის შესახებ.

სესიის დღის წესრიგში შეტანილ კანონპროექტებს სახალხო მეურნეობის განვითარების 1968 წლის სახელმწიფო გეგმისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ, აგრეთვე სხვა კანონპროექტებს განიხილავენ დიდი ეროვნული კრების კომისიებში.

ᲤᲘᲓᲔᲚ ᲙᲐᲡᲢᲠᲝᲡ ᲒᲐᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲐ

ჰავანა. კუბის პრემიერ-მინისტრმა ფიდელ კასტრომ სიტყვა წარმოთქვა პედაგოგიური ინსტიტუტებისა და სასწავლებლების კურსდამთავრებულთა საღამოზე. მან ილაპარაკა იმ უდიდეს მუშაობაზე, რომელსაც მთავრობა ეწევა კუბის სახალხო მეურნეობისათვის მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადების დარგში.

თავის გამოსვლაში პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, რომ დაწყებით სკოლებში სწავლობს 1.382 ათასი ბავშვი, უფროს კლასებში — 147 ათასი და უმაღლეს სასწავლებლებში — 40 ათასი ქალიშვილი და ჰაბუკი.

ფიდელ კასტრომ აღნიშნა, რომ ახლა კუბაში არის 7 ათასი ექიმი და რომ ისინი უკეთ არიან განწყობილნი, ვიდრე რევოლუციამდე. მთავრობის გეგმების შესაბამისად 1970 წელს უმაღლეს სასწავლებელს დაამთავრებს 2.800 ინჟინერი. ეს გაცილებით მეტია, ვიდრე გამოშვებული იყო წინა 50 წლის მანძილზე. (საკდესი).

ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკა. ამერიკელი აგრესორები განაგრძობენ ჰანოის საცხოვრებელი კვარტალების ბარბაროსულ დაბომბვას, დედაქალაქის მშრომელთა ბევრი სახლი დანგრეულია.

სურათზე: მაი ხუონგის კვარტალის მცხოვრებლები ამერიკელთა თვითმფრინავების თავდასხმის შემდეგ შლიან დამწვარი ბინების ნარჩენებს.

ფოტო ვია-საკდესისა.

ᲤᲧᲐᲚᲓᲘᲓᲝᲒᲘᲡ ᲨᲔᲓᲔ�გᲔᲑᲘ

ლონდონი. 450-ზე მეტი კაცი დაიღუპა, ათასზე მეტი სახლი განადგურდა და ამდენივე დაზიანდა ლისაბონის რაიონში მომხდარი წყალდიდობის შედეგად მიმდინარე წლის ნოემბერში. ამას ლისაბონიდან იტყობინება რეიტერის საინფორმაციო კორესპონდენტი. ცნობაში ხაზგასმულია, რომ ამ ქვეყნის სოფლის ეკონომიკას უდიდესი ზარალი განიცადა. წყალდიდობისაგან დაზარალებულ რაიონში სოფლის მეურნეობის აღდგენას რამდენიმე წელი დასჭირდება. (საკდესი).

ᲙᲐᲜᲐᲓᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲛᲮᲐᲠᲡ ᲣᲭᲔᲠᲔᲜ

ოტავა, 11 დეკემბერი (საკდესი). კანადელი კომუნისტები მხარს უჭერენ გადაწყვეტილებას კომუნისტური და მუშათა პარტიების ბუდაპეშტის საკონსულტაციო შეხვედრის მოწვევის შესახებ, წერს გაზეთ „კანადიენ ტრიბიუნში“ კანადის კომპარტიის გენერალური მდივანი უილიამ კაშტანი. „ჩვენს პარტიას მიაჩნია, — განაცხადა მან, — რომ ასეთი შეხვედრა აუცილებელია და მისი მთავარი ამოცანა უნდა იყოს ყველა კომუნისტური და მუშათა პარტიის გაერთიანება ერთობლივი მოქმედებისათვის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ“. კანადის კომპარტია მიიღებს აქტიური მონაწილეობას საკონსულტაციო შეხვედრაში, შეიტანს განსახილველად საკითხებს, რომლებიც აქტუალურად და დიდმნიშვნელოვნად მიაჩნია, და „ყოველ ღონეს იხმარს, რათა ხელი შეუწყოს შეხვედრის წარმატებას“.

„შეხვედრის მთავარი მიზანი, — აღნიშნავს უ. კაშტანი, — ის არის, რომ პარტიებმა მიაღწიონ თანამშრომლობას მიუხედავად იმისა, რომ უთანხმოება აქვთ ზოგიერთ იდეოლოგიურ საკითხში. არავითარი ლაპარაკი არ შეიძლება რაიმე გამონაკლისზე, რადგანაც შეხვედრაზე მოწვეულია ყველა პარტია“.

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲘᲡ ᲒᲘᲜᲐᲛᲓᲒᲐᲜᲘ

კაირო, 11 დეკემბერი. (საკდესი). „ჩაიფუშა მონარქისტების ცდა მოეხსნათ რევოლუციური რესპუბლიკური რეჟიმი იემენში. რესპუბლიკური შეიარაღებული ძალები კონტროლს უწევენ ქვეყნის მთელ ტერიტორიას“, — ნათქვამია იემენის არაბთა რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოპა�ალ-აინის განცხადებაში, რომელიც მენის საგენტომ გამოაქვეყნა.

შემდეგ ალ-აინმა განაცხადა, რომ მაროკოსა და ალეიერში ყოფნის დროს ამ სახელმწიფოების ხელმძღვანელებთან განიხილა მდგომარეობა, რომელიც შეიქმნა არაბულ სამყაროში საერთოდ და იემენის რესპუბლიკაში კერძოდ.

იემენის პრემიერ-მინისტრი გუშინ ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოვიდა კაიროში მაღრიბის ქვეყნებში ყოფნის შემდეგ.

ᲒᲐᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲘᲚᲘ ᲒᲣᲚᲘ ᲙᲕᲚᲐᲕ ᲤᲔᲗᲥᲐᲕᲡ

პარიზი. მერვე დღეა სხვისი გული უფეთქავს მკერდში 56 წლის ლუი ვაშკანსკის — პირველ ადამიანს მსოფლიოში, რომელსაც გადანერგილი გული აქვს. როგორც კეიპტაუნიდან იუწყება ფრანს პრესის საგენტოს კორესპონდენტი, უნიკალური ოპერაციის ხელმძღვანელი კეიპტაუნის „ხრეტე ხხიურის“ საავადმყოფოს პროფესორი კრის ბერნარდი უარუოფს დასავლეთის ზოგიერთი გაზეთის ცნობებს თითქოს ვაშკანსკის ჯანმრთელობის მდგომარეობა გაუარესებული იყოს. „როგორც უკანასკნელი ბიოქიმიური ანალიზები მოწმობენ, ვაშკანსკის ორგანიზმში არ შეიმჩნევა რაიმე ცდები უარყოს გადანერგილი გული“, — განუცხადა ჟურნალისტებს— ოპერაციის ერთ-ერთმა მონაწილემ ქირურგმა მარტინოს ბოტამ. (საკდესი).

ნიუ-იორკი, 11 დეკემბერი. (საკდესი). ლუი ვაშკანსკის გადანერგილ-გულიანი მსოფლიოში პირველი ადამიანის ჯანმრთელობა კვლავ უმჯობესდება. კეიპტაუნის „ხრეტე ხხიუ რის“ საავადმყოფოს ექიმებმა გუშინ იგი სპეციალური იზოლირებული ოთახიდან გადაიყვანეს საავადმყოფოს ჩვეულებრივ პალატაში. იუნაიტედ პრეს ინტერნეშნლის საგენტოს კორესპონდენტ დოკტორმა მარიუს ბერნარდმა, უნიკალური ოპერაციის ხელმძღვანელის პროფესორ კრის ბერნარდის ძმამ, განუცხადა, რომ დღეს — ოპერაციის მეცხრე დღეს — ვაშკანსკინ შეიძლება ნება დართონ ცოტა ხანს ლოგინში წამოჯდეს.

ᲛᲔᲠᲘᲚᲘᲜᲓᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ბუქარესტი, (საკდესი). 9 დეკემბერს რუმინეთის დიდმა ეროვნულმა კრებამ რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩია ი. გ. მაიორეი და დაამტკიცა მთავრობის შემადგენლობა.

სესიამ მიიღო კანონი მინისტრთა საბჭოს ორგანიზაციისა და ბოქმედების შესახებ და კანონი შრომის სამინისტროს შექმნის შესახებ.

სესიის დღის წესრიგში შეტანილ კანონპროექტებს სახალხო მეურნეობის განვითარების 1968 წლის სახელმწიფო გეგმისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ, აგრეთვე სხვა კანონპროექტებს განიხილავენ დიდი ეროვნული კრების კომისიებში.

ᲛᲔᲠᲘᲚᲘᲜᲓᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ბუქარესტი, (საკდესი). 9 დეკემბერს რუმინეთის დიდმა ეროვნულმა კრებამ რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩია ი. გ. მაიორეი და დაამტკიცა მთავრობის შემადგენლობა.

სესიამ მიიღო კანონი მინისტრთა საბჭოს ორგანიზაციისა და ბოქმედების შესახებ და კანონი შრომის სამინისტროს შექმნის შესახებ.

სესიის დღის წესრიგში შეტანილ კანონპროექტებს სახალხო მეურნეობის განვითარების 1968 წლის სახელმწიფო გეგმისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ, აგრეთვე სხვა კანონპროექტებს განიხილავენ დიდი ეროვნული კრების კომისიებში.

ᲙᲐᲜᲐᲓᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲛᲮᲐᲠᲡ ᲣᲭᲔᲠᲔᲜ

ოტავა, 11 დეკემბერი (საკდესი). კანადელი კომუნისტები მხარს უჭერენ გადაწყვეტილებას კომუნისტური და მუშათა პარტიების ბუდაპეშტის საკონსულტაციო შეხვედრის მოწვევის შესახებ, წერს გაზეთ „კანადიენ ტრიბიუნში“ კანადის კომპარტიის გენერალური მდივანი უილიამ კაშტანი. „ჩვენს პარტიას მიაჩნია, — განაცხადა მან, — რომ ასეთი შეხვედრა აუცილებელია და მისი მთავარი ამოცანა უნდა იყოს ყველა კომუნისტური და მუშათა პარტიის გაერთიანება ერთობლივი მოქმედებისათვის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ“. კანადის კომპარტია მიიღებს აქტიურ მონაწილეობას საკონსულტაციო შეხვედრაში, შეიტანს განსახილველად საკითხებს, რომლებიც აქტუალურად და დიდმნიშვნელოვნად მიაჩნია, და „ყოველ ღონეს იხმარს, რათა ხელი შეუწყოს შეხვედრის წარმატებას“.

„შეხვედრის მთავარი მიზანი, — აღნიშნავს უ. კაშტანი, — ის არის, რომ პარტიებმა მიაღწიონ თანამშრომლობას მიუხედავად იმისა, რომ უთანხმოება აქვთ ზოგიერთ იდეოლოგიურ საკითხში. არავითარი ლაპარაკი არ შეიძლება რაიმე გამონაკლისზე, რადგანაც შეხვედრაზე მოწვეულია ყველა პარტია“.

ᲒᲐᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲘᲚᲘ ᲒᲣᲚᲘ ᲙᲕᲚᲐᲕ ᲤᲔᲗᲥᲐᲕᲡ

პარიზი. მერვე დღეა სხვისი გული უფეთქავს მკერდში 56 წლის ლუი ვაშკანსკის — პირველ ადამიანს მსოფლიოში, რომელსაც გადანერგილი გული აქვს. როგორც კეიპტაუნიდან იუწყება ფრანს პრესის საგენტოს კორესპონდენტი, უნიკალური ოპერაციის ხელმძღვანელი კეიპტაუნის „ხრეტე ხხიურის“ საავადმყოფოს პროფესორი კრის ბერნარდი უარუოფს დასავლეთის ზოგიერთი გაზეთის ცნობებს თითქოს ვაშკანსკის ჯანმრთელობის მდგომარეობა გაუარესებული იყოს. „როგორც უკანასკნელი ბიოქიმიური ანალიზები მოწმობენ, ვაშკანსკის ორგანიზმში არ შეიმჩნევა რაიმე ცდები უარყოს გადანერგილი გული“, — განუცხადა ჟურნალისტებს— ოპერაციის ერთ-ერთმა მონაწილემ ქირურგმა მარტინოს ბოტამ. (საკდესი).

ნიუ-იორკი, 11 დეკემბერი. (საკდესი). ლუი ვაშკანსკის გადანერგილ-გულიანი მსოფლიოში პირველი ადამიანის ჯანმრთელობა კვლავ უმჯობესდება. კეიპტაუნის „ხრეტე ხხიუ რის“ საავადმყოფოს ექიმებმა გუშინ იგი სპეციალური იზოლირებული ოთახიდან გადაიყვანეს საავადმყოფოს ჩვეულებრივ პალატაში. იუნაიტედ პრეს ინტერნეშნლის საგენტოს კორესპონდენტ დოკტორმა მარიუს ბერნარდმა, უნიკალური ოპერაციის ხელმძღვანელის პროფესორ კრის ბერნარდის ძმამ, განუცხადა, რომ დღეს — ოპერაციის მეცხრე დღეს — ვაშკანსკინ შეიძლება ნება დართონ ცოტა ხანს ლოგინში წამოჯდეს.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲮᲛᲐᲣᲠᲔᲑᲐ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ

ვარშავა. კვირის გაზეთების **„ტრიბუნა ლუდუს“**, **„ეიჩე ვარშავანა“** და **„ძენ�Ლ ᲚᲣᲓᲝᲕᲘᲡ“** პირველი გვერდი იწყება საბჭოთა მთავრობის განცხადებით ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებისადმი დასავლეთ გერმანიის ნეონაცისტური მოძრაობის მასშტაბს, იმ საფრთხეს, რომელიც თან ახლავს მის შემდგომ ზრდას. მაგრამ შეუძლებელია იმ უდავო ფაქტის უარყოფა, რომ ნეონაცისტური ძალები სულ უფრო ეკიდებენ ფეხს გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ცხოვრებაში. ეს კი სახელმწიფოებს, რომლებმაც ომისშემდგომი მშვიდობის საფუძვლები შეიმუშავეს, უყენებს ალტერნატივას: ან ნაკისრ ვალდებულებათა შესაბამისად არავის არ დაარღვევინებენ ამ საფუძვლებს და განახორციელებენ შესაბამის ღონისძიებებს რევანშისტული და ნეონაცისტური საფრთხის თავის დროზე აღსაკვეთად დასავლეთ გერმანიაში, ან ახლო მომავალში ევროპის მშვიდობა შეიძლება მძიმე განსაცდელის წინაშე აღმოჩნდეს.

აი ამიტომ საბჭოთა მთავრობა დარწმუნებულია, რომ პოტსდამის შეთანხმების მონაწილე ყველა სახელმწიფოს მოვალეობაა იზრუნოს იმისათვის, რომ ამ შეთანხმების აზრსა და შინაარსს ზუსტად აცავდნენ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲮᲛᲐᲣᲠᲔᲑᲐ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ

ᲐᲛ ᲑᲝᲚᲝ დროს ამერიკის შეერთებულ შტატებში ნეიტრალური კომბოჯის წინააღმდეგ გაიმართა ახალი პროვოკაციული კამპანია, რომელშიც ჩაებნენ ოფიციალური პირები და ამერიკის სამხედრო სარდლობა. მოუწოდებენ დაეწესონ ამ ქვეყნის სანაპიროს ბლოკადა და უშუალოდაც კი შეიჭრნენ მის ტერიტორიაზე.

ამავე დროს არის ცნობები, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა აპირებს შეიყვანოს ჯარები სამხრეთ ლაოსში, ლაოსის სუვერენული სახელმწიფოს ტერიტორიაზე შექმნას რაღაც „კორიდორი“ სამხრეთ ვიეტნამსა და ტაილანდს შორის, რომელიც ამერიკის შეერთებული შტატების სატელეტიპი ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ მიმართულ აგრესიაში.

აღრიგად, ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიული წრეები, ახორციელებენ რა ვიეტნამის ომის შემდგომი გაფფორების ყაჩაღურ გეზს, როგორც ყველაფრიდან ჩანს, ემზადებიან გადაიტანონ ამ ომის ცეცხლი სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის სხვა ქვეყნებშიც. სავსებით ცხადია, თუ რა საფრთხეს წარმოადგენს ასეთი გეგმები საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების თვალსაზრისით.

სახელმწიფოს მეთაურმა პრინცმა ნოროდომ სიანუკმა თავის გამოსვლაში ამხილა ამერიკელთა აგრესიული ზრახვები კომბოჯის მიმართ და განაცხადა, რომ კომბოჯელ ხალხს მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი წინააღმდეგს ყოველგვარ პროვოკაციას და დაიცვას თავისი ქვეყნის ეროვნული სუვერენიტეტი და ხელშეუხებლობა.

ლაოსის პატრიოტულ ძალებს არაერთხელ განუცხადებიათ პროტესტი იმის წინააღმდეგ, რომ შეერთებული შტატები ერეკიან ამ ქვეყნის საშინაო საქმეებში, ფეხქვეშ თელავენ ჟენევის 1962 წლის შეთანხმებებს ლაოსის შესახებ. ეჭვი არ არის, რომ ისინი არაანაკლებ არ შეურიგდებიან ამერიკის შეერთებული შტატების ცდებს დაარღვიონ ლაოსის სუვერენიტეტი და ნეიტრალიტეტი და თავიანთ კონტროლს დაუქვემდებარონ მისი ტერიტორიის ნაწილი.

საბჭოთა კავშირის ხელმძღვანელ წრეებში ყურადღებით აღენიშნენ თვალს მოვლენათა განვითარებას სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში. საბჭოთა კავშირს მიაჩნია, რომ ყველა სახელმწიფო პატივს უნდა სცემდეს კომბოჯისა და ლაოსის დამოუკიდებლობასა და ნეიტრალიტეტს და რომ ჟენევის შეთანხმებებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ ამ სახელმწიფოთა ინტერესებს, განუხრელად უნდა იცავდნენ ამ პატივს სცემდნენ. ამერიკის შეერთებული შტატების ცდებს კიდევ უფრო გაამწვავონ ვითარება სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში გადაჭრით წინააღმდეგებიან მსოფლიოს მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოები და ამერიკის შეერთებულ შტატებს დაეკისრებათ, რა თქმა უნდა, მთელი პასუხისმგებლობა ასეთი მოქმედების შედეგებისათვის.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲮᲛᲐᲣᲠᲔᲑᲐ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ

ᲕᲐᲠᲨᲐᲕᲐ. კვირის გაზეთების **„ტრიბუნა ლუდუს“**, **„ეიჩე ვარშავანა“** და **„ძენᲩᲚᲘᲚᲘ ᲚᲣᲓᲝᲕᲘᲡ“** პირველი გვერდი იწყება საბჭოთა მთავრობის განცხადებით ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებისადმი. **„ᲜᲔᲘᲩᲘᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ“** ᲘᲒᲘ მოათავსა სათაურით „ანტიჰიტლერული კოალიციის წევრები უნდა გამოვიდნენ ნეონაციისტური და მილიტარისტული საფრთხის წინააღმდეგ დასავლეთ გერმანიაში“. საბჭოთა მთავრობის განცხადება, რომელშიც მან კატეგორიული ფორმით აღნიშნა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ფაშიზმისა და მილიტარიზმის აღორძინების საფრთხე, მწვავედ მოხვდა გულში ბონის ხელმძღვანელ წრეებს. წერს დღეს გაზეთში **„ᲛᲐᲦᲘᲐᲠ ᲜᲔᲛᲬᲘᲢᲘ“** თავის შინაპოლიტიკურ კომენტარში.

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. (საკდესი). მტკიცე და დროულ გადფრთხილებას უწოდებს — **„ᲜᲝᲕᲘᲡ ᲓᲝᲠᲘᲩᲚᲐᲜᲓᲘ“** მოწინავე სტატიაში საბჭოთა მთავრობის განცხადებას გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობისადმი დასავლეთ გერმანიაში ნეონაციზმის ზრდასთან დაკავშირებით. აღნიშნავს რა, რომ ბონის ოფიციალური ხელისუფალნი მხარს უჭერენ ნეონაციისტური ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის საქმიანობას. **„ᲜᲝᲕᲘᲡ ᲓᲝᲠᲘᲩᲚᲐᲜᲓᲘ“** ყურადღებას უთმობს ამ პარტიის წევრების მიერ ჰანოვერის ყრილობაზე გამოცხადებული მიზნების კავშირს ბონის რევანშისტულ პოლიტიკასთან.

პოზიცია, რომელიც ნაციონალ-დემოკრატიულმა პარტიამ დაიკავა ყრილობაზე, აღნიშნულია სტატიაში, თავხედური გალაშქრებაა პოტსდამის შეთანხმების წინააღმდეგ.

სტატიაში „აღნიშნულია დასავლეთ გერმანიის საშინაო პოლიტიკური განვითარება და ამასთან დაკავშირებით ნათქვამია ყოველი ღონე უნდა ვიხმაროთ, რომ გერმანიის ტერიტორიიდან მესამედ არ დაიწყოს ომიო.

ᲰᲔᲚᲡᲘᲜᲙᲘ. დასავლეთ გერმანიის მთავრობა სერიოზულად უნდა მოეკიდოს საბჭოთა მთავრობის ახალ განცხადებას, რადგან ეს განცხადება, ეჭვი არ არის, გამოხატავს ევროპის ყველაზე ფართო წრეების განწყობილებას, ხაზს უსვამს გაზეთი **„ᲡᲣᲝᲕᲔᲜᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘ“** სარედაქციო სტატიაში. მშვიდობის ინტერესები და თვით დასავლეთ გერმანიის ინტერესები მოითხოვენ, რომ მან ცნოს არსებული საზღვრები, უარი თქვას ატომურ იარაღზე და მისწრაფებაზე, წარმოადგენდეს, „მთელ გერმანიას“, აღნიშნავს გაზეთი. (საკდესი).

ᲡᲐᲙᲚᲔᲡᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲐᲛ ᲑᲝᲚᲝ დროს ამერიკის შეერთებულ შტატებში ნეიტრალური კომბოჯის წინააღმდეგ გაიმართა ახალი პროვოკაციული კამპანია, რომელშიც ჩაებნენ ოფიციალური პირები და ამერიკის სამხედრო სარდლობა. მოუწოდებენ დაეწესონ ამ ქვეყნის სანაპიროს ბლოკადა და უშუალოდაც კი შეიჭრნენ მის ტერიტორიაზე.

ამავე დროს არის ცნობები, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა აპირებს შეიყვანოს ჯარები სამხრეთ ლაოსში, ლაოსის სუვერენული სახელმწიფოს ტერიტორიაზე შექმნას რაღაც „კორიდორი“ სამხრეთ ვიეტნამსა და ტაილანდს შორის, რომელიც ამერიკის შეერთებული შტატების სატელეტიპი ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ მიმართულ აგრესიაში.

აღრიგად, ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიული წრეები, ახორციელებენ რა ვიეტნამის ომის შემდგომი გაფფორების ყაჩაღურ გეზს, როგორც ყველაფრიდან ჩანს, ემზადებიან გადაიტანონ ამ ომის ცეცხლი სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის სხვა ქვეყნებშიც. სავსებით ცხადია, თუ რა საფრთხეს წარმოადგენს ასეთი გეგმები საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების თვალსაზრისით.

სახელმწიფოს მეთაურმა პრინცმა ნოროდომ სიანუკმა თავის გამოსვლაში ამხილა ამერიკელთა აგრესიული ზრახვები კომბოჯის მიმართ და განაცხადა, რომ კომბოჯელ ხალხს მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი წინააღმდეგს ყოველგვარ პროვოკაციას და დაიცვას თავისი ქვეყნის ეროვნული სუვერენიტეტი და ხელშეუხებლობა.

ლაოსის პატრიოტულ ძალებს არაერთხელ განუცხადებიათ პროტესტი იმის წინააღმდეგ, რომ შეერთებული შტატები ერეკიან ამ ქვეყნის საშინაო საქმეებში, ფეხქვეშ თელავენ ჟენევის 1962 წლის შეთანხმებებს ლაოსის შესახებ. ეჭვი არ არის, რომ ისინი არაანაკლებ არ შეურიგდებიან ამერიკის შეერთებული შტატების ცდებს დაარღვიონ ლაოსის სუვერენიტეტი და ნეიტრალიტეტი და თავიანთ კონტროლს დაუქვემდებარონ მისი ტერიტორიის ნაწილი.

საბჭოთა კავშირის ხელმძღვანელ წრეებში ყურადღებით აღენიშნენ თვალს მოვლენათა განვითარებას სამხრეთ-აღმ

ჩვენს ასპ-ჟასპეში

გვაბეჭდინებენ „კომუნისტისა“ და საქმესის კორესპონდენტები

თიანეთის რაიონში

□ **რევოლუციამდე** თიანეთის მაზრაში ერთი ექიმი იყო, ახლა კი მარტო თიანეთის რაიონს 29 ექიმი და 178 საშუალო მედპერსონალის მუშაკი ემსახურება. რაიონში არის ასსაწოლიანი საავადმყოფო, ათ-ათ საწოლიანი სამი საუბნო საავადმყოფო, 14 საბებიო-საფერშლო პუნქტი, ერთი საკოლმეურნეო სამშობიარო სახლი, ტუბდისპანსერი.

□ **დღეისიდღე** უმჯობესდება რაიონის მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურება. ამჟამად რაიონში არის 5 საპარიკმახერო, ორი ტანსაცმლის სამკერავლო საამქრო, შვიდი ფეხსაცმლის შემკეთებელი სახელოსნო, ორი ინდივიდუალური შემკეთისა და ერთი ფეხსაცმლის წმენდის სახელოსნო, სამი აბანო.

ამას გარდა, მოსახლეობას ემსახურება რადიო-ტელევიზორების შემკეთებელი სახელოსნო, ფოტოატელიე, საათების შემკეთებელი და სხვა ფარდულები.

ზრუნვა ინვალიდებსა და პენსიონერებზე

ზუგდიდი (საკ. კორ.). ზუგდიდის რაისაბჭოს აღმასყომის სოციუზრუნველყოფის განყოფილების (ხელმძღ. ა. ჯაფარიძე) ცნობით, მიმდინარე წელს სახელმწიფო დახმარებისა და პენსიების სახით რაიონის სოციუზრუნველყოფის განყოფილების მიერ გაცემულია 9.815.544 მანეთი.

სანატორიუმებსა და დასასვენებელ სახლებში დაისვენა თვრამეტმა პენსიონერმა, შვიდმა ინვალიდმა მიიღო მსუბუქი ავტომანქანა.

ღიდი დახმარება ეწევათ აგრეთვე ძრავალშვილიან და მარტოხელა დედებს.

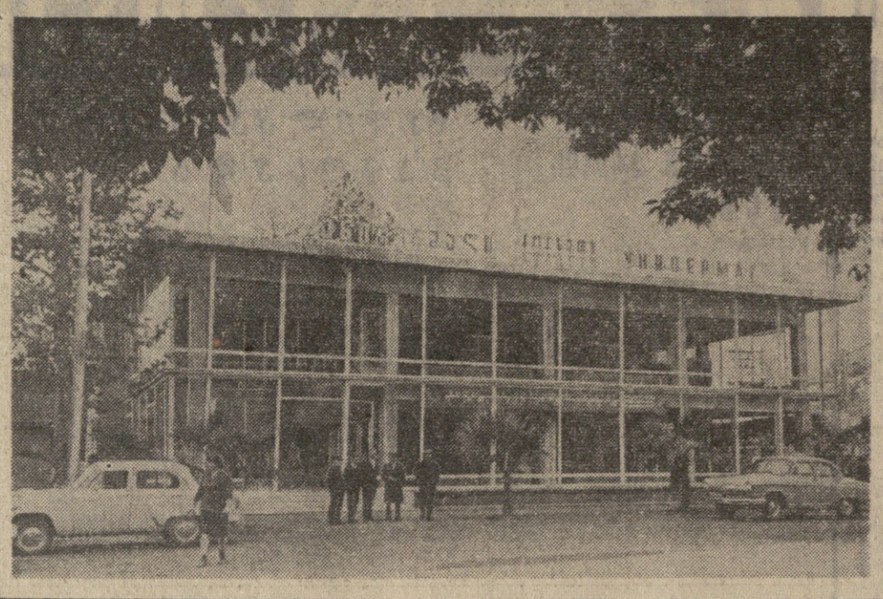

აბაშის მშრომელებმა ამას წინათ კარგი სარეკორდო მიიღეს. რაიონის ცენტრში საექსპლოატაციოდ გადაეცა ახალი ორსართულიანი უნივერმაღის შენობა. აქ ფართო ასორტიმენტის საქონელი იყიდება. სურათზე: ახალი უნივერმაღი აბაშაში.

ტელეფილმი — 67

მოსკოვი. (საკ. კორ.). ტელევიზიის თეატრში დაიწყო შემოქმედებითი შეჯიბრება, რომელიც შვიდ დღეს გასტანს. სატელევიზიო ფილმების II სრულიად საკავშირო ფესტივალი გახსნა საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარემ, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული რადიომაუწყებლობისა და ტელევიზიის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ გ. ა. ივანოვმა.

ჟიურის სამმა შემადგენლობამ უნდა გასინჯოს ასზე მეტი ნამუშევარი, რომლებიც კონკურსზე წარმოადგინეს ყველა რესპუბლიკის ტელესტუდიებმა და კინოსტუდიებმა.

ზ. ზ. ილდანი

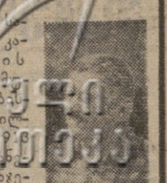

გარდაიცვალა — ქართველოს სსრ კავშირგამოჩენილი ლექტორი, დამსახურებული მეცნიერების მოღვაწე ზ. ზ. ილდანი. ზ. ილდანი [illegible] — [illegible] თის სოფელ ლენჯერში. მან დაწყებითი განათლება მიიღო სოფელ ლენჯერის სკოლაში, შემდეგ სწავლა განაგრძო მესტიის გლეხთა ახალგაზრდობის სკოლაში და ქუთაისის აგრონომიულ ტექნიკუმში, რომლის დამთავრების შემდეგ 1933 წლიდან მუშაობას იწყებს ლენჯერის დაწყებითი სკოლის გამგე-მასწავლებლად. 1936 წლიდან იგი მუშაობს საქართველოს სსრ კავშირგამოჩენილობის მესტიის რაიონულ კვანძში, ხოლო 1945 წლიდან გარდაცვალების დღემდე მუშაობდა კავშირგამოჩენილობის მესტიის რაიონული კვანძის უფროსად.

ღიდია ზ. ილდანის დამსახურება კავშირგამოჩენილობის მესტიის რაიონული კვანძის საშუალებათა განვითარების საქმეში. მისი აქტიური მონაწილეობითა და ხელმძღვანელობით მესტიის რაიონში განვითარდა და გაიზარდა სატელეფონო-სატელეგრაფო და საქალაქთაშორისო კავშირი, აგრეთვე რადიოკავშირგამოჩენილობა და რადიომაუწყებლობა.

კავშირგამოჩენილობის სისტემაში ხაგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის ზ. ილდანი საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით დაჯილდოებული იყო კავშირგამოჩენილობის დამსახურებული მუშაკის სამკერდე წოდებით, აგრეთვე „სოციშეჯიბრის ფრიადოსნის ნიშნით“, მედლებით „შრომითი მამაცობისათვის“ და „შრომითი წარჩინებისათვის“.

თავმდაბალი, ენერგიული, გამოცდილი მუშაკის და უანგარო ადამიანის ზ. ილდანის ხსოვნა დიდხანს დარჩება მისი მეგობრებისა და ამხანაგების გულში.

ამხანაგების ჯგუფი.

ნარკვევები სახელოვან ადამიანებზე

(დასასრული)

ზღვა და კაპიტანი

ქართველი არქტიკელი კაპიტნის მიმართ და მას მოფერებით ზღვმეტსახელად „ჩერკესოდ“ კი შეარქვეს. 25 წლის ქართველი კაპიტანი ჩვენი ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, მორეულ კუნძულებზეც ეიარნენ... ა. კაჭარავას ზედიზედ ძაძხებენ შმიდტთან, ირლანდიელთან, უშაკოვთან... ლეგენდარულ არქტიკელ ზღვაოსნებთან მეგობრული სუბრებია შემდეგ ანატოლი კიდევ უფრო გამოიწრთო მორალურად და პროფესიული სიამაყის შეგრძნების მხრივაც. ჩრდილოეთის ფლოტს ხელმძღვანელობა სულ უფრო ძნელ დავალებებს აძლევს მას.

1937 წელს ა. კაჭარავამ ჟეშმარიტი საზღვაო აკადემია გაიარა, როცა თეთრ ზღვაში გრენლანდიის სელავაზე სანადოროდ ვეეგზა ეჭაპედიცია წაიყვანა. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის 200 მონადირით გაჭედილი გემის მართვა ბიბერგზესა და ჩერომეში. მაგალი ნაოსნობის ჩატარების უფლება კი უკვე იმას ნიშნავდა, რომ ქართველმა ახალგაზრდამ ჩრდილოეთის ყინულებიც „ეაალხო“ და საბჭოთა კაპიტნებს შორის ერთ-ერთ პერსპექტიულ, საინტერესო და რომანტიკულ ფიგურად იქცა.

დაუჯეროთ ფაქტს. ანატოლი ალექსის-ძე კაჭარავამ უკვე 26 წლის ასაკში სახელი გაითქვა მთელ მეზღვაურულ სამყაროში, როგორც ყველა დროის არქტიკელ კაპიტანთა შორის ყველაზე ახალგაზრდა და ყველაზე გაბედულმა კაპიტანმა!

...დამთავრდა სამი წლის ბუნებება სოხუმში. კვლავ არქტიკა!

1939 წელს მას კუნძულ დიქსონზე მიჰყავს საზღვაო ბუქსირი „ვასილი მოლოკოვი“ და ზამთარს აქ ატარებს. 1940 წელს კი ამ დროისათვის ყველაზე დიდი პოლარული გემის „სადკოს“ კაპიტნობას იღებს.

ჩრდილოეთის ფლოტის ხელმძღვანელობას 1941 წლის 14 ივნისს ანატოლი კაჭარავა ყინულმჭრელ „სიბირიაკოვის“ კაპიტნად გადაჰყავს.

...კიუტ-კომპანიის დახურულ ილუმინატორებში ჩრდილოეთის მკრთალი, ნაცრისფერი ცა მოცურავდა. 1941 წლის 22 ივნისს 12 საათისათვის ზვი დიფუზორდან წარმოთქვეს სიტყვა, სუნთქვა რომ შეუჩერა ყველას, ვისაც კი მაშინ რეპროდუქტორებთან მოეყარა თავი. პირველივე სიტყვებიდან ნათელი გახდა:

— ომი!

ხოხუშიდან მურმანსკში დეპეშა მოვიდა, რომელიც იუწყებოდა, რომ ანატოლის ორიგე ძმა, იაზონი და ლეონიდი ფრონტზე წასულიყვნენ. ჩრდილოეთის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სარდლობამ მალე ანატოლი კაჭარავაც ჯარში გაიწვია. ყინულმჭრელი „სიბირიაკოვი“ საბრძოლო მზადყოფნას იღებს, მორეული ნაოსნობის კაპიტანი კაჭარავა კი უფროსი ლეიტენანტის წოდებას. ეს სწორედ ის „სიბირიაკოვია“, 1932 წელს ლეგენდარულ კაპიტან ვორონინის მეთაურობით კაცობრიობის ისტორიის მანძილზე პირველად ერთ ნაოსნობაში რომ გადაცურა ჩრდილოეთის ნახევარსფეროს მთელი ყინულოვანი გზა. და აი, ეს სახელგანთქმული ხომალდი ჩაიბარა სწორედ პირველმა ქართველმა არქტიკელმა კაპიტანმა. როგორც ხედავთ, გემიც და კაპიტანიც ერთიმეორის ღირსნი იყვნენ. ორივემ საბრძოლო ფიცი მიიღო სამშობლოს წინაშე და ამ ფიცისთვის დღემდე არც ერთს არ უღალატნია — არც ჩვენს ჩაფიქრებულ კაპიტანს, რომელსაც ვინ იცის გარდაუვლელ დღეთა რა ნაღვლისმომგვრელი ეპიზოდი უდგას თვალწინ, და არც „სიბირიაკოვს“, კრეისერ „ვარიაგს“ უმცროს ძმას, ყინულოვანი ზღვის საზარელ უფსკრულში რომ უპოვნია სამუდამო ნავსაყუდელი.

ზღვა იძლევა ნამდვილი კაცური ღირსების მათემატიკური სიზუსტით შემოწმების საშუალებას.

ზღვას არასოდეს არ დაუნდვია მხდალი და უსუსური. მთამსვლელისა არ იყოს, რისი შნოც გაქვს, სწორედ აქ გამოჩნდებიო, ნათქვამია. ვანაჩენს შუა ზღვაში ყველა თანაბრად იღებს, და გასაჩვენებაც მთელი სამყაროს ზღვაოსნობის ისტორიაში ჯერ არავის მოუხდენია. ნამდვილი მეზღვაურისათვის ზღვის ფსკერიც ხომ უკომპრომისო გმირობაა, ვინაიდან მათ, ვისაც არასოდეს არ ქცევრებიათ მოწმის ხელობა, უკანასკნელი სასლის წვეთებიც ჩრდილოეთის ოკეანის ყინულოვან წვეთებს შეურიეს და ჩაიკარგნენ. ჩაიღვარნენ იქ, საიდანაც რამდენიმე ხნის შემდეგ იდუმალი, გულჩათხრობილი ჯუნძულივით ამოიზეტა ლეგენდა ამაყ ყინულმჭრელზე, მის უმამაცეს მატროსებზე და ახალგაზრდა, განუმეორებელ მეთაურზე.

III.

მეორე მსოფლიო ომის ერთ-ერთ ფრონტზე, იერიშის დაწყების წინ, სანგარში მეგობრთა ჯგუფი მოყუჩულიყო, მოკრძალებული მეომრული საუზმე ბირდაპირ ბიწაზე გადაფარებულ ლაბადაზე გაეშალათ, ყუმბარის დაცლილ ჭიქებში არაყი დაეფაფლილებინათ და საბრძოლო განგაშის მოლოდინში წუთებს ღია ჭრილობიდან გამოყოლილი სისხლივით წურავდნენ. ‘ეს ჩვენს შორის ომის გაუმარჯოს, ვინც ამ იერიშის დროს გამოგვაკლდებაო... სიტყვა დამთავრებულიც არ ჰქონდათ, რომ ზედ სანგრის თავზე უეცრად შრაპნელმა იგრიალა, გასკდა და მომაკვდინებელი ნამსხვრევები მეგობრებს ზედ დაეცნა. სამი მათგანი იმავე გაუნძრევლად დარჩა ადგილზე, შეუსვამი სადღეგრძელოთი პირზე მომდგარი...

ყველაფერი ეს ერთმა ნაფრონტალმა ნაცნობმა მიამბო და ისიც დაუმატა, გადარჩენილ ბიჭებს ფეხი არ მოუცელიათო. გაქვავებულ-გაშავებული სახით გადაუკრავთ თურმე თავიანთი შესანდობარიც, ეიერშის სიგნალზე წამომართულან და წასულან იქითაენ, საიდანაც შემდეგ ეს პატარა ნოველა უკუიქცა მხოლოდ.

ეს სადღაც ხმელეთზე მომხდარა.

ჩრდილოეთის ყინულოვან წყლებში, 1942 წლის 25 აგვისტოს კი ასეთი რამ დატრიალდა.

კარის ზღვაში ფაშისტების რეიდერი „ადმირალი შეერი“ საბჭოთა ყინულმჭრელ „სიბირიაკოვს“ წააწყდა. გერმანელებმა ჩვენს ხომალდს ვილნიცკის სრუტეში და ჩელუსკინის კონცხთან ყინულის მდგომარეობის შესაბამებ ზუსტი ცნობები მოსთხოვეს და დამატებით უბრძანეს ეწვევებინათ საბჭოთა სამხედრო-სატრანსპორტო და არქტიკული ქარავნების ადგილმდებარეობა. მოთხოვნაზე პასუხის გაუცემლად „სიბირიაკოვი“ კუნძულ ბელუხასკენ შეტრიალდა. მტრის კრეისერმა მძიმე არტილერიის ცეცხლი დაუშინა საბჭოთა გემს. „სიბირიაკოვის“ კაპიტანმა, უფროსმა ლეიტენანტმა ა. კაჭარავამ გადაწყვიტა ოსტატური მანევრით მარადი ყინულების ზოლში შესულიყო და ფაშისტების კრეისერიც როგორმე თან შეეტყუებინა. ამავე დროს არქტიკის ვეტერანის ეკიპაჟი, რომელსაც მხოლოდ 4 ქვემეხი ჰქონდა, მტერთან უთანასწორო ბრძოლაში ჩაება. მიზანი ერთი იყო: რადაც უნდა დასჯდომოდათ შეეჩერებინათ რეიდერი და ამით სარდლობისათვის საშუალება მიეცათ მიეღო სწრაფი ზომები მესამე არქტიკული ბადრაგისა და ქარავნის დასაცავად. „შეერის“ მძიმე არტილერიამ მწყობრიდან გამოიყვანა ჯერ კიბოს, შემდეგ ცხვრის ქვემეხიც. გემბანზე ხანძარი გაჩნდა. აფეთქდა ბენზინის ავზი. გემის ქიმზე ვეება ხვრელებს საზარლად დაეღოთ პირი. სამანქანო ძრავები დაიხარა და დაილეწა. ჯოჯოხეთური ღმეილი და მოწითლო-შავი ღრუბლის ბუღები ჩამოაწვა „სიბირიაკოვს“. „შეერი“ უკვე ზედ წაადგა და თითქმის მიბრჯინი ხვრეტდა ჩვენს ყინულმჭრელს. რკინაც ცოცხალი ადამიანებივით იწვოდა ამ თავგადადებულ გემზე, მაგრამ ეკიპაჟი მაგრს მაინც არ ნებდებოდა. არტილერიტმა გათვლის მეთაური ზემდეგი დუხავი ყუმბარას ყუმბარაზე ეზავნიდა ჰიტლერელებისაკენ. მატროსმა იგანე მალიგინმა, როცა შეამჩნია, რომ ტყვიამ-წამლით გაჭედილ ყუთებს ცეცხლი გაუჩნდა, დაბამბული ქულაჯა პოიერთ და ხანძრის ჩაჭრობას შეუდგა ტანზე კი ალი მოედო, მაგრამ თავგანწირულმა მატროსმა მაინც მოახერხა ცეცხლის ჩაქრობა.

მძიმე ჭრილობების მიუხედავად ანატოლი კაჭარავა, ამ ვაჟკაცური ეპიპაჟის მეთაური, თავადაც ჭრემბრაგი გმირივით იქცეოდა. ყველაზე სამიშ ადგილებში გამოჩნდებოდა ხოლმე, პირადი მაგალითით გულს უმაგრებდა მებრძოლებს და გემის გადარჩენას ცდილობდა. რიგა შეცლის არავინ მოხვედრილმა ნამსხვრევმა უკანასკნელი ფიზიკური ძალაც გამოუწურა ამ უშიშარ მეზღვაურს, ყინულმჭრელის კაპიტნობა ზ. ა. ელიმელახმა გადაიბარა. მრავალი საბჭოთა მეზღვაური და პოლარული მეზღვრების თითქმის მთელი შემადგენლობა მოწინააღმდეგის ყუმბარებმა იმსხვერპლა... ცეცხლმოდებული, აელვარებული დ’რკინა-რკინაზე დადუღებული „სიბირიაკოვიდან“ როგორც იქნა მოხერხდა კანჯის დაშვება წყალში და მატროსებმა შიგ ფრთხილად ჩაეწვინეს სისხლისაგან დაცლილი უგონოდ მყოფი ა. კაჭარავა. როცა ხომალდმა სულაც დაკარგა დ’შეიქმნა ტყვეულ ჩავარდნის საშიშროება, ნამსხვრევებისაგან დაჩეხილი კაპიტნის მიერ ბონების წართმევამდე გაცემული უკანასკნელი ბრძანების მიხედვით გემზე გახსნეს კინგსტონები და ტრიუმებში წყალი შეუშვეს. არ ისურვეს რა ფაშისტებთან ტყვეობა, უკვე ნახევრად ჩაძირულ გემზე საომარამდე დარჩნენ კომისარი ელიმელახი და უფროსი მექანიკოსი ბორუკიო...

კუნძულ ბელუხას გვერდზე რომ ჩაუვლიან ხოლმე, მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოს კრეისრები და თბომავლები, ყინულმჭრელები და დოტები თავიანთ ეროვნულ საზღვაო ალმებს ძირს ხრიან და საყვირების ბგბმული ხმებით სალუტს აძლევენ გმირ ხომალდსა და გმირ სიბირიაკოველებს. კარის ზღვის ღრმა ფსკერზე რომ განისვენებენ.

• • •

ასეთია მეზღვაურის ცხოვრება და მისი სიკვდილი სხვაგვარად რომ მომხდარიყო, ამ დაკარგვით გამოწვეული ტკივილიც სულ სხვანაირი იქნებოდა. დიახ, რასაკვირველია, ეს ასეთია მეზღვაურის ცხოვრება და მისი სიკვდილი სხვაგვარად რომ მომხდარიყო, ამ დაკარგვით გამოწვეული ტკივილიც სულ სხვანაირი იქნებოდა. დიახ, რასაკვირველია, ეს ასეთია მეზღვაურის ცხოვრება, ოღონდ ეს ასეთია ეს ასეთ ... ეს ასეთ ... ეს ... ეს ... ეს